

MÉRTÉK MÉDIAOMBUDSMAN

A Józsefváros Újság, Budapest VIII. kerületi
önkormányzati kétheti lapjának kvantitatív
tartalomelemzése
(2022. február-április)

2022. szeptember. 8

Tartalom

Összefoglalás	3
Bevezetés.....	5
Tartalmak típusai, rovatok és műfajok a Józsefváros Újságban	5
A cikkek témái és helybelisége	8
Képek a Józsefváros Újságban: műfajok és szereplők.....	12
A Józsefváros Újságban megjelenő szereplők	14
Pártok megjelenítése és a kampány.....	16
Politikusok szereplése a Józsefváros Újságban	19
Országgyűlési képviselőjelöltek megjelenítése a Józsefváros Újságban	22
A fontosabb politikai szereplők ábrázolásának jellege.....	23
Politikusok képi megjelenítése	26
Összehasonlítás: politikusok megjelenítése, 2020-2022.....	27

Összefoglalás

Elemzésünk a Józsefváros Újság 2022. február és április között megjelent hat lapszámáról a Budapest VIII. kerületi önkormányzat megbízásából készült. Előzménye a két évvel ezelőtti hasonló médiafigyelésünk volt, amely az akkori kerületi újságban 2019. december és 2020. február között megjelent cikkek politikai kiegyensúlyozottságát is vizsgálta, és megállapította, hogy a lap nem volt teljes mértékben kiegyensúlyozott a politikai szereplők megjelenéseit illetően. Jelen elemzésünk célja egyrészt, hogy kiderítse, az időközben megújult lap mennyit változott a két évvel ezelőttihez képest, sikerült-e az elmúlt időszakban megvalósítani a lap tartalmával kapcsolatos korábbi célokat. Másrészt, hogy a 2022-es választási kampány alatt megfigyeljük a lap objektivitását, azaz milyen mértékben és hogyan jeleníti meg a kampány során a választáson résztvevő politikusokat, pártokat.

Az alábbi elemzésünk alapján megállapíthatjuk, hogy a lap szerkezetileg és tematikusan is megváltozott, a rovatok struktúrája egyszerűbb és letisztultabb lett, s ezzel együtt a politikai témák aránya csökkent a Józsefváros Újságban. Új rovatok jelentek meg, mint a kritika- a tárca és programajánló, amely arra mutat rá, hogy a lap jóval többet foglalkozik kulturális kérdésekkel – s ezt a tematikus elemzésünk eredményei is visszaigazolják. Mindez műfaji átalakulással is járt, a lapban a korábbiakhoz képest (szinte) egyáltalán nem szerepelnek publicisztikák és szerkesztőségi anyagok, köszöntők.

Az újság újonnan létrejött „Helyi érték” nevű rovata viszont megőrizte a korábbi lap erényét: a „Közélet” rovattal együtt a szerkesztőség itt biztosít nagy teret tematikus szempontból a helyi, kerületi ügyek, közösségek, kezdeményezések bemutatásának, a sajtóműfajok felől nézve riportok, tudósítások közlésének. A lap tematikus megújulásának másik aspektusa, hogy a bátran foglalkozik olyan közéleti, de nem pártpolitikai problémákkal, amelyek nemcsak az olvasók mindennapi életét befolyásolják, hanem segíthetik a társadalmi csoportok párbeszédét, elfogadását, társadalmi jelenségek megértését. Ennek kiváló példája a „Cigányok ideje” rovat vagy a lapban a civil szervezetekkel, közösségekkel foglalkozó írások. Az elemzés során azt is láttuk, hogy a lap érzékenyen reagált az ukrajnai háborúra és a menekültek iránti szolidaritásra. Azt is megállapítottuk, hogy a hasonló kulturális és társadalmi témák előtérbe kerülése nem járt a kerulettől való elszakadással, a lap cikkeinek nagy része most is lokális kötődésű.

A lapban a pártpolitikai témák visszaszorulása azt is eredményezte, hogy a politikai szereplők megjelenésének terjedelme nagyot csökkent az általunk vizsgált időszakban – a cikkek szövegét és a politikusok képi megjelenítését vizsgálva egyaránt. Például a kerület polgármesterének szöveges említésének terjedelme a töredékére zuhant, s képi megjelenítésének mértéke sem kiugró. A választási kampány időszakában a szerkesztőség mindegyik képviselőjelölt számára biztosította a bemutatkozás lehetőségét. Ennek köszönhetően egyik párt vagy jelölt megjelenítése sem volt kiegyensúlyozatlan a Józsefváros Újságban, amit az is segített, hogy a választás előtt megjelent három lapszámában a képviselőjelöltek – a bemutatkozó cikkeiken túl – és más nem helyi, országos politikusok, pártok alig jelentek meg. A választás eredményeiről a lap részletesen tájékoztatott a 7. lapszámában, több cikkben, interjúkat is közölve, amely segítette az olvasókat, hogy több nézőpontból is értelmezhesék azt.

A lap hat lapszámát vizsgálva ugyanakkor az is feltűnő, hogy korábbi elemzésünk eredményéhez hasonlóan a helyi politikai térfélen a kerületet vezető és a helyi baloldali politikusok megjelenítése felülmúlja a helyi fideszes politikusokét – igaz, kisebb mértékben. Valamint a lapban továbbra is jellemző, hogy a politikusokkal szembeni negatív közlések nagyobb eséllyel jobboldali politikusokhoz kapcsolódnak, a baloldali politikai térfélen csak a polgármesterrel szembeni kritika megjelenése volt számottevő. Néhány esetben és kis terjedelemben nem publicisztikai jellegű cikkek szövegében találtunk olyan újságírói véleményeket, amelyek jobboldali politikusokat bíráltak.

Bevezetés

Médiaelemzésünk a Józsefváros Újság 2022 februári, márciusi és április számait vizsgálja. Ennek során a kvantitatív tartalomelemzés módszerével rögzítettük a lapban megjelent tartalmak mennyiségi és minőségi jellemzőit. A módszer alapja a médiában megjelenő tartalmak kódolása – ennek alapja az a kódrendszer volt, amelyet a két évvel ezelőtti vizsgálatunkban¹ használtunk. Ezt azonban módosítottuk is, amit egyrészt az időközben megújult lap megváltozott rovatszerkezete indokolt. Másrészt elemzésünk fontos célja volt az országgyűlési választási kampány monitorozása a Józsefváros Újságban, ennek érdekében a kódrendszert a kampány szereplőivel, azaz a választáson induló pártokkal és képviselőjelöltekkel bővítettük.

Először a lap szerkezetével foglalkozunk, bemutatjuk a tartalom különböző típusainak, azaz a cikkek és hirdetések arányát. Vizsgáltuk a lap rovatainak struktúráját is: az általuk elfoglalt oldalak számának megoszlását az egyes lapszámok esetében és összesítve is. Ezekhez szorosan kapcsolódik a lapban megjelenő írások műfajiságának kérdése is, amit szintén itt tárgyalunk.

Az elemzés következő része a lapban megjelent cikkeket tematikus szempontból vizsgálja. Foglalkoztunk a témák eloszlásával a cikkek száma és terjedelme alapján is. Bemutatjuk azt is, hogy ezek közül melyeket emelt ki és ajánlott a szerkesztőség a Józsefváros Újság címlapján. A tematikus elemzés – egy helyi önkormányzati lap esetében különösen – érdekes és fontos részterülete a lapban tárgyalt témák térhez kötődésének, azaz helybeliségének azonosítása. A tematikus elemzés során sikerült olyan résztémákat is megfigyelnünk, amelyek aktualitásuk vagy éppen tudatos szerkesztőségi szándék alapján markánsan megjelentek az újság általunk elemzett hat lapszámában.

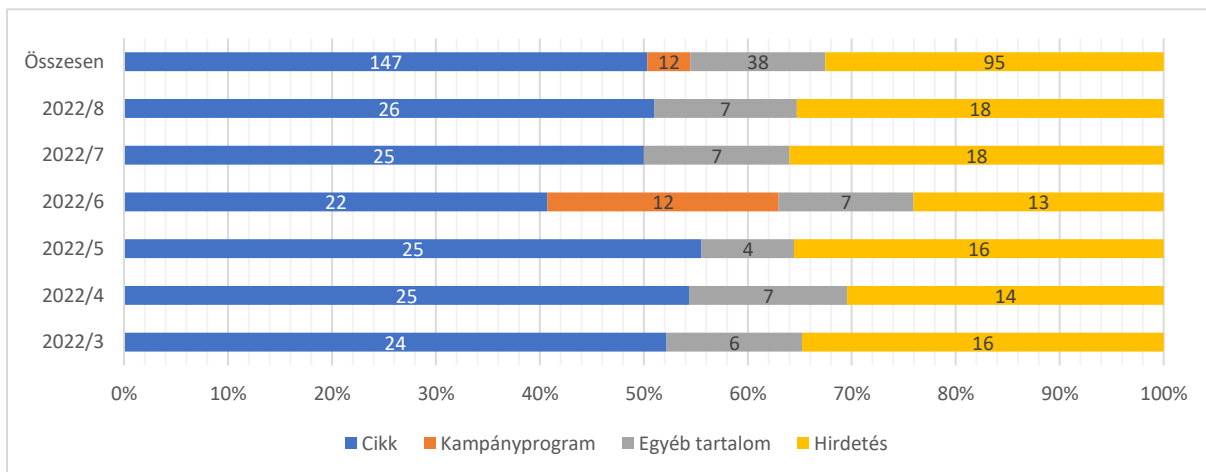
Ezután a lapban megjelenő képanyagot mutatjuk be kétféle szempontból is. Egyrészt elemeztük azokat a képek típusai, műfajai alapján, másrészt a rajtuk megjelenő (általános) társadalmi, közéleti szereplőket is meghatároztuk.

A Józsefváros Újságban megjelenő tartalmak, témák, képek vizsgálatát követően a cikkeket jóval részletesebben, az azokban felbukkanó szereplők szempontjából is elemezzük. Itt először az olyan általánosabb politikai és nem politikai szereplőkkel foglalkozunk, mint például az önkormányzat, annak cégei, intézményei vagy a hétköznapi emberek és szakértők. Ezután a politikai pártok megjelenítését vizsgáljuk a lap februári, márciusi, áprilisi számaiban és külön a választási kampány időszakának három lapszámában. A következő részben ehhez hasonlóan mutatjuk be a pártpolitikusok ábrázolását a lapban mindkét időszakban, a helyi, a fővárosi és az országos politika résztvevői esetében is. Majd az elemzés a választásokon induló józsefvárosi képviselőjelöltek megjelenését vizsgálja. Végül röviden bemutatjuk a politikusok vizuális szereplését is a lapban.

A médiaelemzés végén összehasonlítjuk a Józsefváros Újságban a pártpolitikusok idej megjelenítését a 2020-as vizsgálatunk néhány eredményével.

Tartalmak típusai, rovatok és műfajok a Józsefváros Újságban

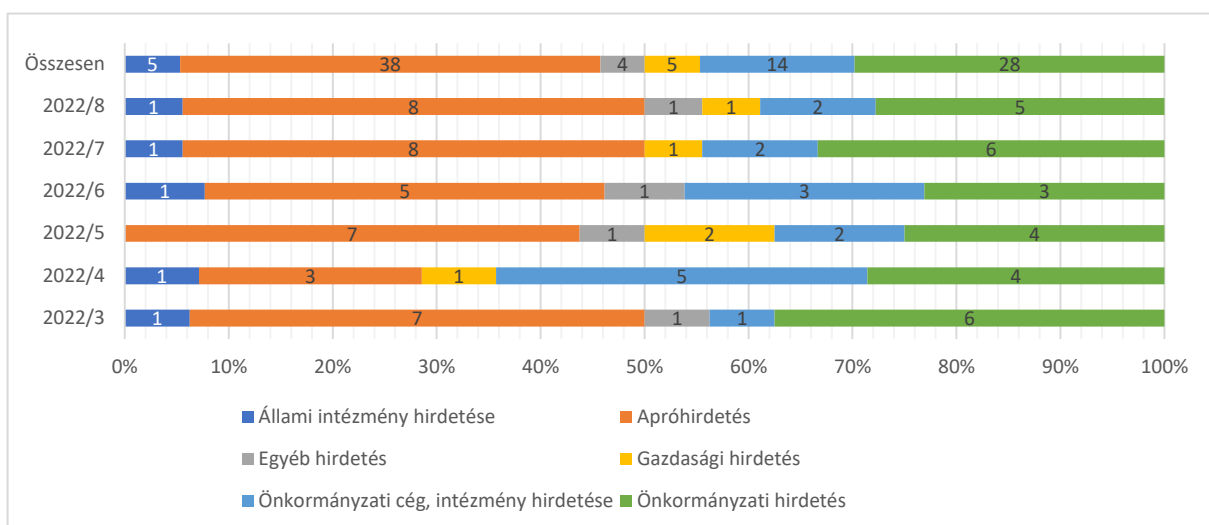
¹ Amely az alábbi linken érhető el: https://mertek.eu/wp-content/uploads/2020/05/MertekMediaelemzes_Jozsefváros_ujsg_2019dec_2020febr.pdf

1. ábra A Józsefváros Újság elemzett számaiban megjelenő tartalmak fajtái

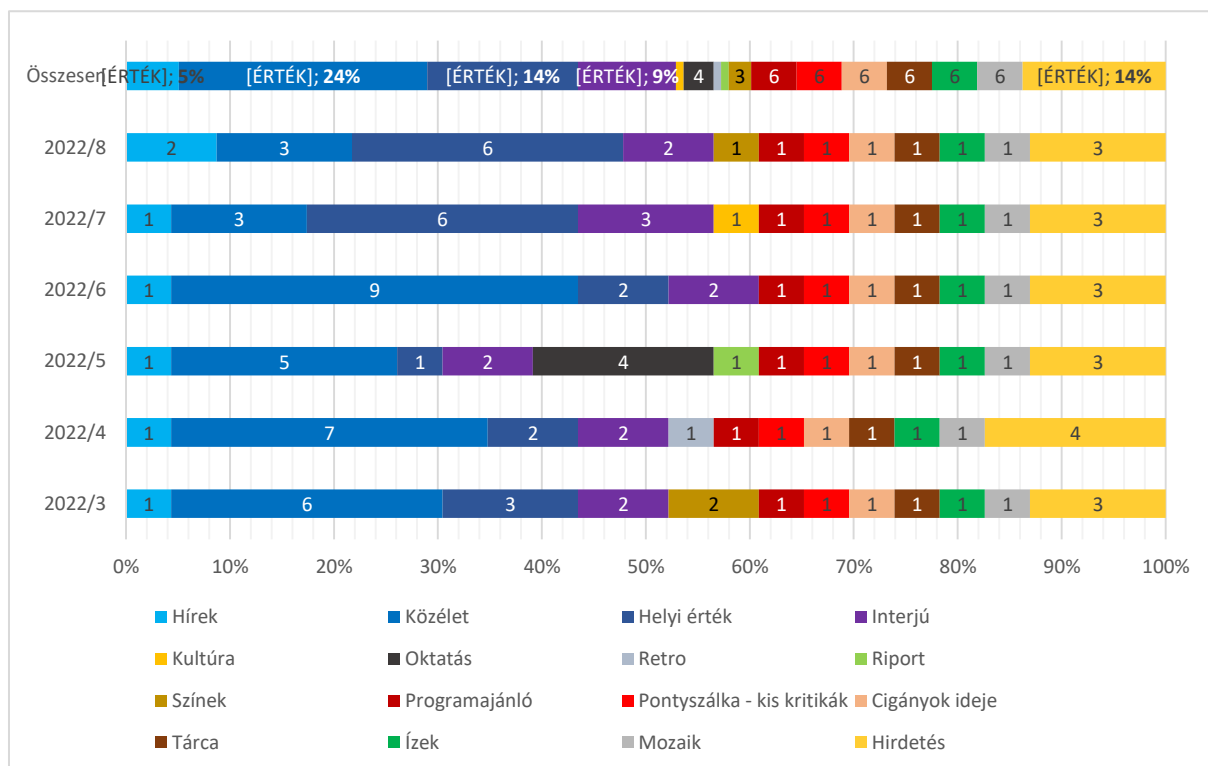
Ahogy az ábra (1.) bemutatja, először a Józsefváros Újságban megjelenő tartalmak fajtáit vizsgáltuk. A hat lapszámban 147 darab újságcikket találtunk, amelyektől elkülönítettük az olyan *egyéb tartalmakat* (38 db), mint a lapban közölt receptek, rejtvények valamint az impresszum. Az elemzés során (részben) külön kezeltük a 2022-es országgyűlési választások józsefvárosi jelöltjeinek 12 darab bemutatkozó *kampányanyagát* is: a 6. számban a két választókerület 12 képviselőjelöltje a szerkesztőség két kérdésére válaszolva 2000 karakterben ismertethette programját.

A vizsgált három hónap alatt az újságban 95 darab hirdetés jelent meg. Ezek eloszlását a következő ábra mutatja be. A hirdetések többsége (29 darab) a Józsefvárosi Önkormányzathoz vagy valamelyik szervezetéhez (15) köthető. A lapszámonként 3-8 darab, összesen 38 apróhirdetés az előbbiekhöz képest nyilván jóval kevesebb terjedelmet foglalt el az újságból. Elvértve találkozhattunk a lapban állami szervezetek hirdetéseivel (5 darab): ezek többnyire oktatási, kulturális intézményeket népszerűsítettek. Négy olyan egyéb hirdetést láttunk, amelyek az előbbi kategóriákba nem voltak besorolhatók vagy egyértelműen azonosíthatók: például a Vöröskereszté vagy a görög kisebbségi önkormányzaté.

2. ábra A Józsefváros Újság elemzett számaiban megjelentetett hirdetések fajtái

A következő ábra (3.) a rovatok alapján illusztrálja a Józsefváros Újság oldalainak megoszlását az elemzett – mindegyik esetben 24 oldalas – lapszámokban. Ha a címlapokat nem számítjuk, a hat szám összesen 138 oldalának nagyjából felét közéleti jellegű tartalmak alkották. Lapszámonként 7-12, összesen 60 oldalt foglaltak el a „Hírek”, a leginkább önkormányzati politikával foglalkozó „Közélet” és a kerület (párt)politikától független társadalmi, közösségi életét bemutató „Helyi érték” rovatok. Az összesen 13 oldalas interjú rovat is közéleti jellegű: Józsefváros kulturális, civil közösségi életét képviselő személyek mellett a kerületi és a fővárosi politika szereplőivel egyaránt közölt interjúkat az újság. A közéleti tartalmak aránya a hatodik számban – a képviselőjelöltek programjának ismertetése miatt – volt nagyobb. Ugyanakkor az ötödik szám oktatási rovata – éppen a politikai tartalmak helyett, a beiskolázás kapcsán – a kerület általános iskoláit mutatta be.

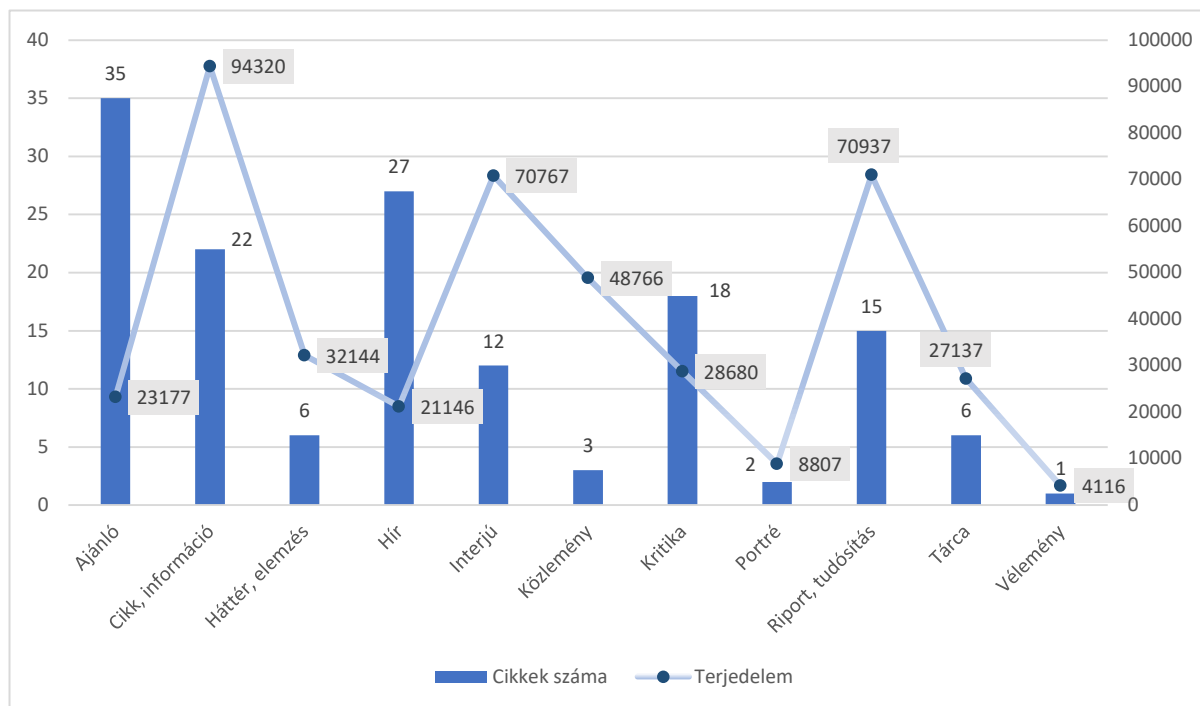

3. ábra A rovatok terjedelme oldalszámban a Józsefváros Újság elemzett lapszámaiban

A lap második felében se tisztán kulturális vagy szórakoztató jellegű tartalmakkal találkozhattak az olvasók. Hiszen a tárcza, a kritika, a programajánló, a receptrovat, valamint a rejtvényeket tartalmazó „Mozaik” rovat mellett itt közölte az újság a „Cigányok ideje” rovat roma kisebbséggel foglalkozó írásait is. Kisebb terjedelemben, de hasonló társadalmi kérdésekkel, mint például az iskolai zaklatások problémája, foglalkozott a „Színek” rovat is.

A Józsefváros Újság általunk vizsgált lapszámait műfaji szempontból elemezve, amit a 4. ábra mutat be, észrevehetjük, hogy az írások egyik csoportját azok a rövid terjedelmű sajtóműfajok alkotják, amelyekből a legtöbb cikket találtuk a lapban: ezek a hírek, kritikák, ajánlók. Terjedelmi szempontból viszont nyilvánvalóan a hagyományos – azaz több hírt és az azok háttérében húzódó információkat feldolgozó – cikkek, az interjúk, valamint a riportok, tudósítások a meghatározó sajtóműfajok a lapban. Utóbb említett műfajok szinte kizárólag a „Közélet” és a „Helyi érték” rovatokban jelentek meg – ez arra utal, hogy a lap a politikai tudósítások mellett több józsefvárosi helyről, eseményről is közölt riportot, tudósított 2022 február és április között.

Viszonylag fontos szerepet kaptak a lapban azok az *elemző* jellegű cikkek, amelyek történelmi, helytörténeti ismereteket terjesztettek, például a kerület jellegzetes épületeit bemutatva, vagy társadalmi problémák hátterét igyekeztek közérthetően elemezni a „Cigányok ideje” vagy a „Színek” rovatokban. Feltűnő, s valószínűleg a megújult kerületi lap tudatos szerkesztői döntése, hogy a lap szinte egyáltalán nem közölt véleménycikket, publicisztikákat – az egyetlen általunk azonosított ilyen műfajú cikk Kalla Éva írása volt az 5. számban, amely egy ukrainai cigányokkal kapcsolatos hírt kommentált.

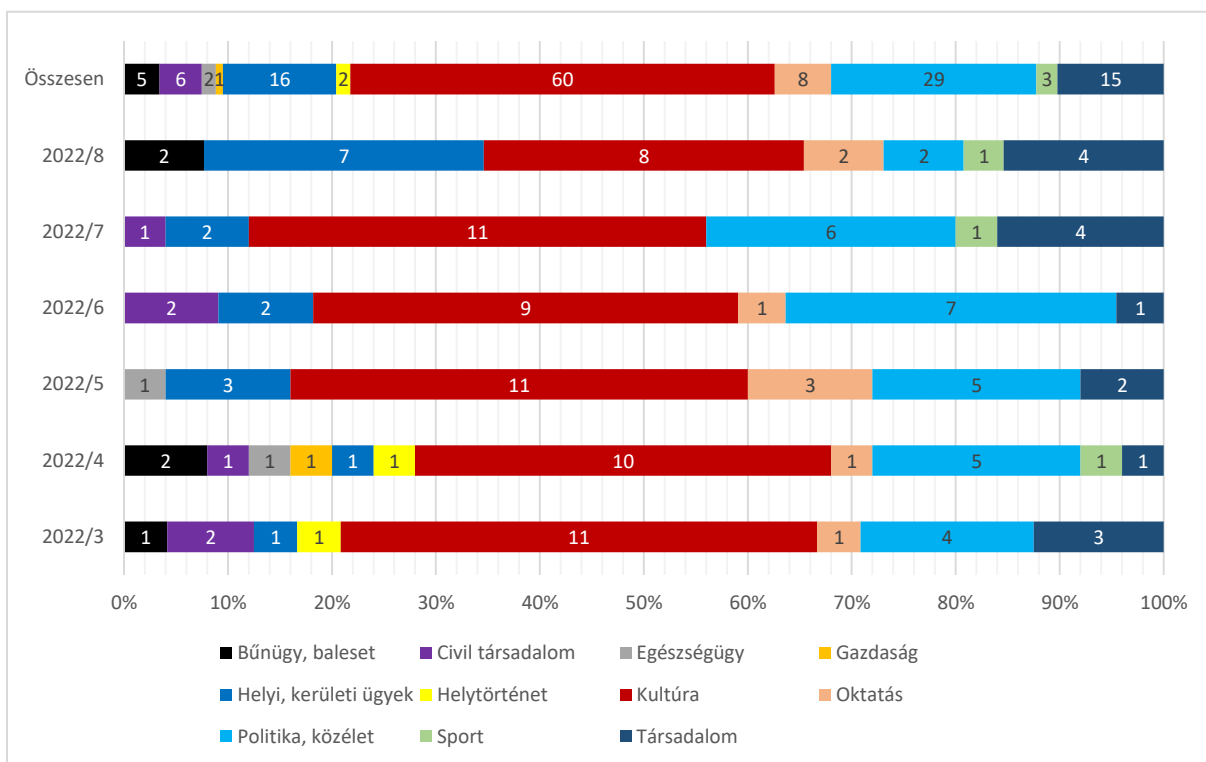

4. ábra Az elemzett cikkek műfajai és terjedelme (karakterekben) a Józsefváros Újságban

A cikkek témái és helybelisége

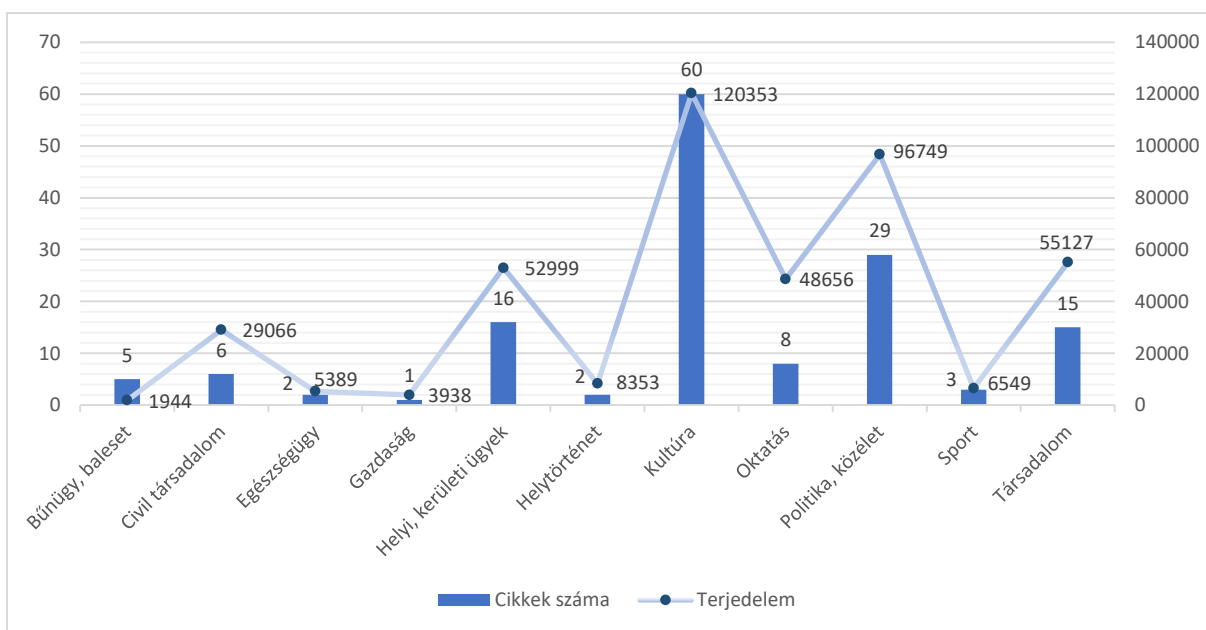
A tartalomelemzés egyik legfontosabb szempontja a lapban megjelenő írások kódolása témáik alapján. Az 5-7. ábrákon láthatjuk, a Józsefváros Újság elemzett számainak legtöbb írása – a cikkek száma és terjedelme alapján is – kulturális témájú volt. A programajánló és a kritika rovatok rövid, ám viszonylag számos cikke vagy a tárcarovat írásai mellett kulturális témák a lap más rovataiban is előfordultak. A helyi érték és a közélet rovatok többször írtak kulturális szervezetekről, kezdeményezésekről, az interjú és a portré rovatok pedig kulturális szakembereket, művészeket mutattak be.

Mint a 7. ábra illusztrálja, a cikkek terjedelmét tekintve közel 30 százaléknyi kulturális tematika mellett a közéleti, társadalmi jellegű – azaz a politika mellett helyi ügyekről, társadalmi kérdésekről, civil szervezetekről szóló – írások terjedelmének együttes aránya majdnem eléri az 55 százalékot. Az elemzett lapszámok 29 darab – a terjedelem szempontjából 22,55 százaléknyi – *közéleti* cikke főleg a kerületi, önkormányzati politika eseményeivel foglalkozott. Ugyanakkor az országgyűlési választásokról és az Ukrajnában kitört háború elől menekülőkről szóló cikkek miatt – ahogy az aktuális témák és a cikkek lokalitása kapcsán is látni fogjuk – a lap közéleti írásai az országos, sőt nemzetközi politikához is kötődtek az általunk vizsgált három hónap során.

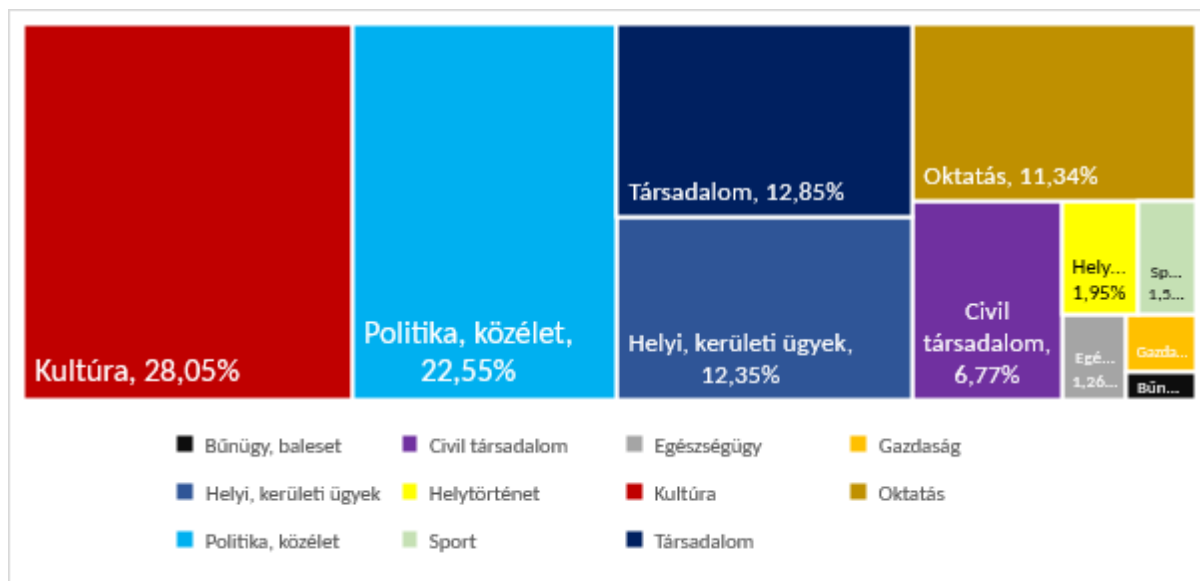
5. ábra Az elemzett cikkek témáinak megoszlása

Szintén sokat – 16 cikket, amelyek az összterjedelem 12,35 százalékát jelentik – írt a lap olyan józsefvárosi *helyi, kerületi ügyekről*, amelyek a (párt)politikától már viszonylag függetlenek, ám a városlakók mindennapi életének fontos problémáihoz kötődnek, mint például a lakásügyek, a közterek, a közlekedés és a közbiztonság állapota. A cikkek azon csoportja is hangsúlyos tematikát (15 cikk, 12,25 százalékos terjedelem) képviselt a lapban, amelyeket *társadalmi* témaként azonosítottunk; s elsősorban a kerületi közösségek életével, vagy társadalmi problémákkal foglalkoztak. Leginkább a roma kisebbséggel kapcsolatos írások, s így a megújult lap „Cigányok ideje” rovatának cikkei tartoznak ide, de például olvashattunk a lapban vallási, környezetvédelmi témájú

6. ábra Adott témájú cikkek száma és terjedelme (karakterszámban) a Józsefváros Újság elemzett cikkeiben

eseményekkel kapcsolatos tudósításokat, vagy a programajánló rovat időnként közösségi, társadalmi jellegű rendezvényekre is felhívta olvasói figyelmét. Ezekhez tematikus szempontból hasonlít az a hat darab cikk, amelyek a lapban *civil* szervezeteket, képviselőiket, a társadalmi szolidaritás példáit

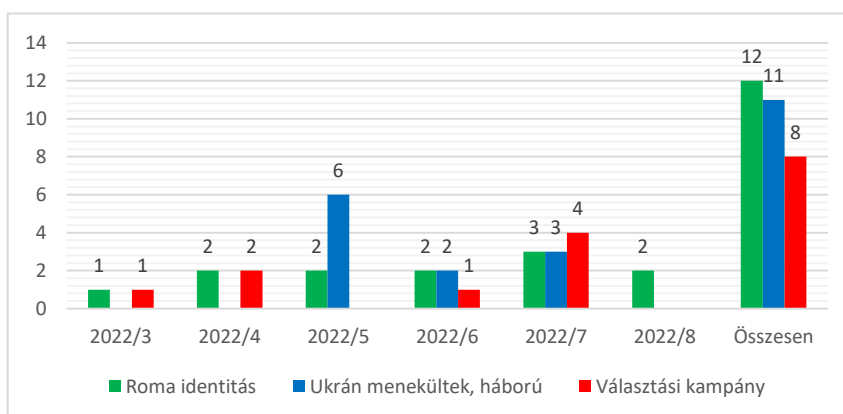
7. ábra A cikkek tematikus megoszlása terjedelmük alapján

tudósítás vagy interjú formájában mutatták be, esetleg ilyen jellegű eseményeket ajánlottak.

A több mint 10 százaléknyi *oktatási* hírt a lapban a kerületi iskolák, valamint óvodák és bölcsődék bemutatkozása jelentette – emellett február és április között négy darab hír foglalkozott aktuális közoktatási eseményekkel, például a pedagógussztrájkjal. E nagyobb témák mellett még olyan kisebb jelentőségű tematikákat azonosítottunk az újság elemzése során, amelyek a lap terjedelmének csak pár százalékát alkották: a hat lapszámban összesen csak néhány cikk, hír foglalkozott *helytörténettel, egészségüggyel, gazdasággal, sporttal, bűnügyekkel és balesetekkel*.

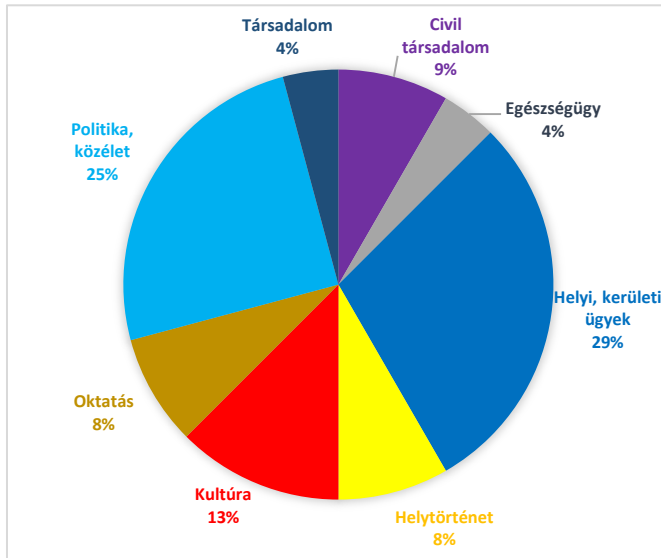
A Józsefváros Újság február és április között megjelent számainak elemzése során olyan részművek megjelenését is kódoltuk, amelyek állandó jelenlétük vagy éppen aktualitásuk miatt utalhatnak a lap szerkesztésének

alapelveire. Ilyen állandó téma volt – ahogy a 8. ábrán látjuk – a roma kisebbség helyzete, amely nemcsak a „Cigányok ideje” rovatban jelent meg, hanem hírekben, interjúkban és egyéb közéleti, kulturális cikkekben is, összesen 12 alkalommal. A lap már március elejétől, az 5. számától kezdve foglalkozott az Ukrajnából érkező menekültek problémáival: elsősorban tájékoztató cikkeket közölt a szolidaritás, segítségnyújtás lehetséges formáiról. De ez a téma is a legkülönbözőbb rovatokban felmerült, összesen 11 írásban: a polgármester március 15-i beszédéről szóló hírtől, a színházkritikán át a rasszizmusról szóló publicisztikáig.

8. ábra Fontosabb részműveket említő cikkek száma a Józsefváros Újság elemzett lapszámaiban

A 2022-es választási kampányhoz nyolc cikk kapcsolódott. Ahogy említettük, az újság a 6. számban hat oldalon át mutatta be a helyi képviselőjelölteket, a 7. számban pedig négy írás ismertette, értékelte a választási eredményeket. Február végén a lap a választás lebonyolításáról közölt tájékoztató cikket. Ezen kívül két rövid hírből került szóba a kampány; az egyik Orbán Viktor februári józsefvárosi kampányrendezvényéről szólt.

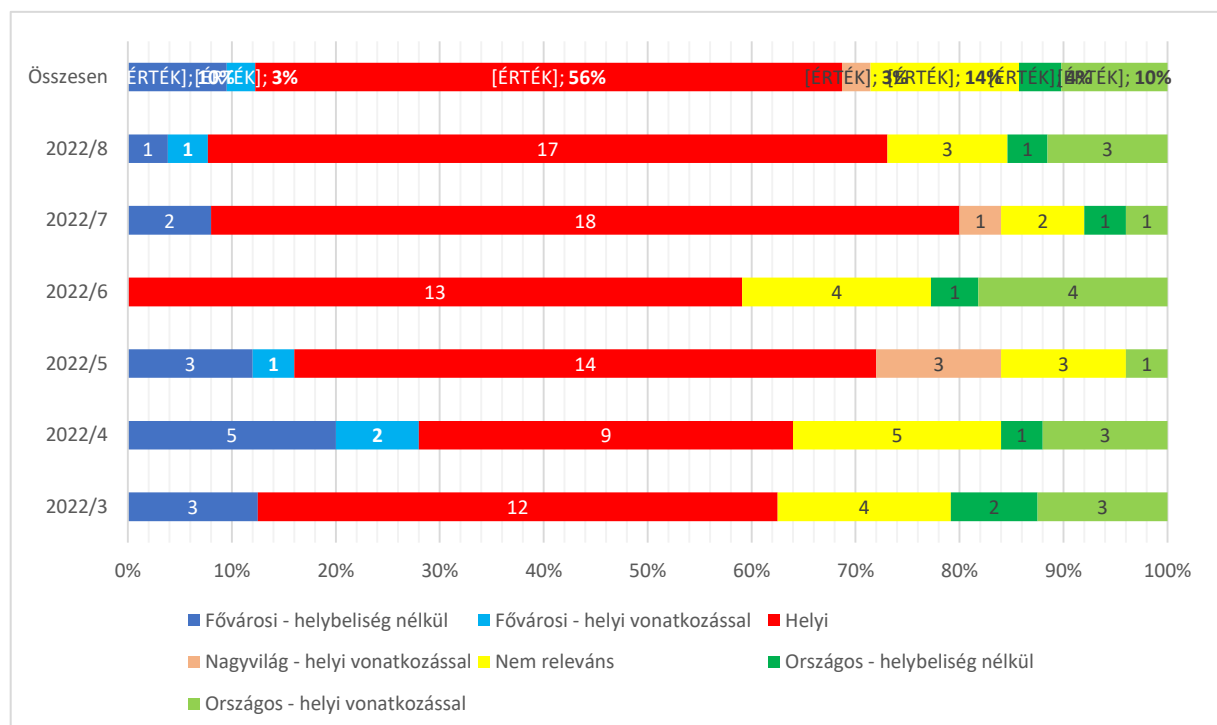

9. ábra A címlapon megjelenő témák a Józsefváros Újság elemzett számaiban

A 9. ábra azt mutatja be, hogy a fent elemzett témák közül melyek kerültek a Józsefváros Újság címlapjaira. A szerkesztőség lapszámonként négy cikket emelt ki a tartalomból a címlapra – láthatjuk, hogy a vizsgált három hónap alatt terjedelmi arányukhoz képest a helyi ügyek (7 cikk) és a helytörténet (2) témái kaptak jóval nagyobb hangsúlyt, míg a kulturális témák kevésbé (3). Politikai, közéleti témák hatszor szerepeltek a címlapon – ezek közül kétszer az országgyűlési választások.

Az előbbi témák jelenléte a lapban arra is utal, hogy a Józsefváros Újság nemcsak kerületi történésekkel foglalkozik, hanem időnként országos, vagy akár térben még tágabb jelentőségű eseményekkel. Ezért

érdekes a lapban megjelent cikkek térbeli kötődését is külön megvizsgálni. Ahogy a 10. ábrán látható, a lap hat számában megjelent 147 cikk döntő többsége (83; 56%) helyi jelentőségű volt, csak Józsefvároshoz kapcsolódott. Négy írás foglalkozott olyan témákkal, amelyeknek elsősorban fővárosi jelentősége volt, azonban kerületi vonatkozásai is voltak: mint például a Balogh Samuval, a budapesti főpolgármester kabinetfőnökével készült interjújának. A kizárólag a fővároshoz kötődő 12 darab cikk

10. ábra A Józsefváros Újság elemzett cikkeinek térbelisége

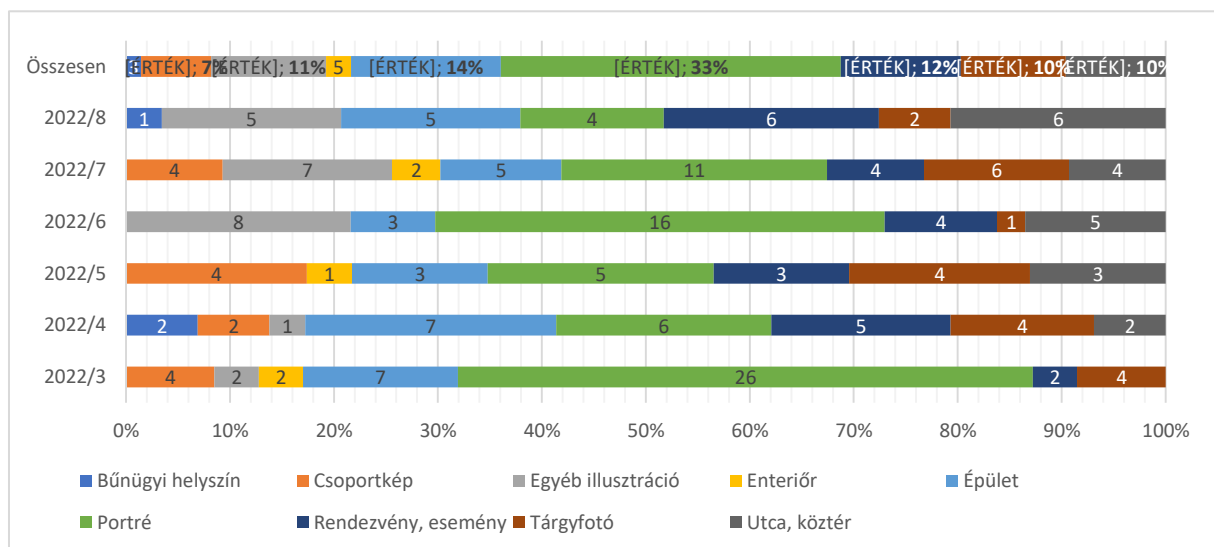
mindegyike Budapest más kerületeiben zajló események rövid programajánlói voltak.

A csak országos relevanciájú hat darab cikk közül három írás a „Cigányok ideje” rovatban jelent meg és a romák társadalmi helyzetét elemezte, míg további három programajánló országos jelentőségű kulturális eseményekhez kapcsolódott. A lap három írása foglalkozott közvetlenül az ukrán menekülteknek nyújtott józsefvárosi segítséggel, a 7. szám egyik cikke pedig egy helyi filmes alkotópáros sikerét mutatta be egy párizsi filmfesztiválon – ezeket kódoltuk a nagyvilág helyi jelentőségű cikkeiként. Kizárólag külföldi relevanciájú írást nem azonosítottunk a lapban, illetve a lap cikkeinek egy csoportját nem találtuk a térbeliség szempontjából relevánsnak: egyes szépirodalmi tárcákat, vagy többször a kritikarovat írásait, például könyvekről, filmsorozatokról, vagy éppen a 8. számban az anyák napjáról szóló cikket.

Képek a Józsefváros Újságban: műfajok és szereplők

Az elemzés során foglalkoztunk az újság hat számában megjelent képekkel is, amelyeket egyrészt tematikus/műfaji szempontból, másrészt a cikkekhez hasonlóan a szereplőik alapján is kódoltunk. A lapban megjelenő képek vizsgálata során nem használtuk az újság teljes vizuális anyagát, hiszen elsősorban a közéleti személyek megjelenítése és a szerkesztőség által előállított képanyag volt fontos számunkra. Ezért kihagytuk az elemzésből a programajánló és a kritikarovatok – jórészt kulturális marketingjellegű (plakátok, könyvborítók stb.) – képanyagát éppúgy, mint a rejtvény-, a receptrovatét és a hirdetések is. Hasonló megfontolásból szintén nem elemeztük azt a két közleményt, amelyek a „Helyi érték” rovatban jelentek meg, és a beiskolázás miatt a kerület oktatási, nevelési intézményeit mutatták be – többek közt 16 darab épületfotó segítségével.

A 11. ábrán láthatjuk, a hat lapszámban az előbbi szempontok figyelembevételével összegyűjtött 206 kép megoszlását tematikus szempontból: az elemzés során a képeket a rajtuk megjelenő személyek, helyszínek vagy jellemző történések alapján soroltuk be a (sajtó)fotózás jellemző műfaji kategóriáiba. E fotós zsánerképek viszonylag hasonló mennyiségben, kategóriánként 20-30 képpel szerepeltek az elemzett anyagban, kivéve a portréfotókat, amelyekből 68 darabot találtunk a 206 kép között. Ezek több mint fele a 3. és a 6. lapszámban jelent meg: a lap ezekben a számokban az önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozatait közölte azok portréival együtt, illetve a 6. számban a 12 országgyűlési

11. ábra A képek típusai a Józsefváros Újság elemzett cikkeiben (összesen: 206)

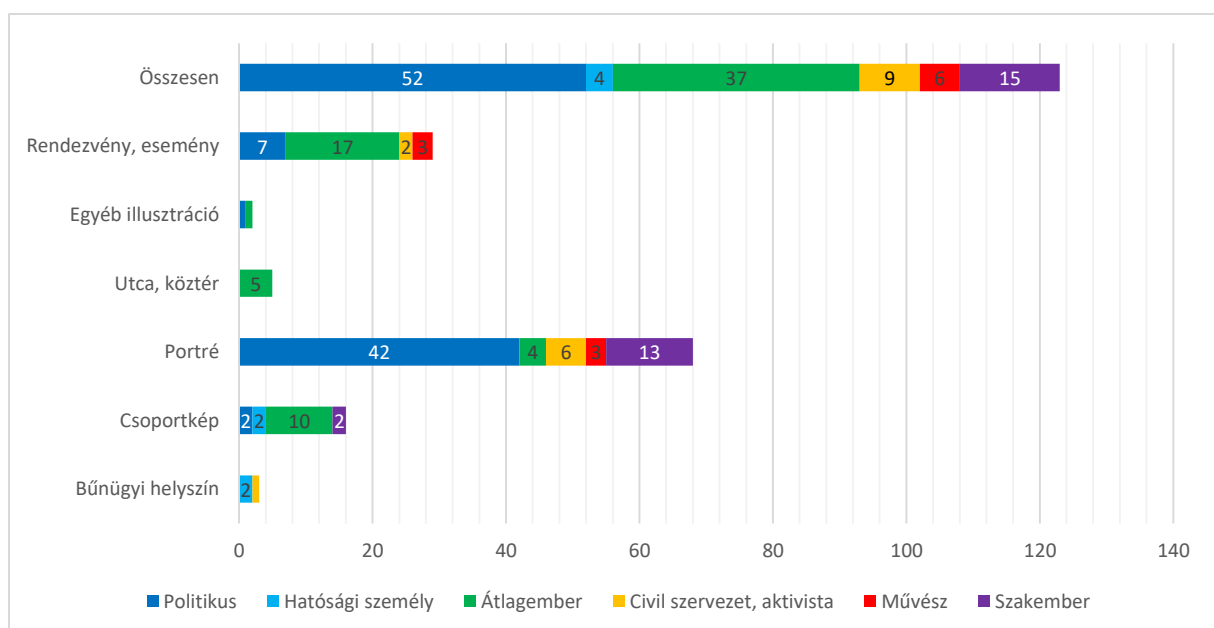
képviselőjelölt fényképe szerepelt.

Viszonylag sok *épületfotót* (30 kép) is láttunk az újságban; e képek nemcsak a lap helytörténeti írásait illusztrálták, de gyakran szerepeltek a helyi közügyeket (pl. lakás- és ingatlanügyek) vagy közéleti kérdéseket tárgyaló írások mellett. Nyilván ehhez hasonlóan magától értetődő a *közttereket* (20) és a rendezvényeket, *eseményeket* (24) ábrázoló képek gyakori jelenléte is a lapban. Egyéb *illusztrációkként* (23) pedig a cikkek tartalmát kiegészítő grafikákat, térképeket, ritkán előforduló reklámképeket (pl. egy filmplakátot egy kulturális cikk esetében) kódoltuk.

A 12. ábra a képeken szereplő személyeket mutatja be. Összesen 123 esetben azonosítottunk a 206 kép valamelyikén *politikusokat, hatósági személyeket, átlagembereket, civil szervezetek képviselőit* vagy aktivistákat, *művészeket* és különféle *szakembereket, szakértőket* – ez nyilván nem 123 darab képet jelent, hiszen olykor egy képen különböző szereplők is megjelentek, például egymás mellett politikusok és átlagemberek. Politikusok e képek kevesebb mint felén, 52 esetben szerepeltek. Ebből tíz képen a politikusokat mások – vagy éppen egymás – társaságában láthattuk: három képen kettesben, négy képen egy embercsoport részeként, három kép pedig az önkormányzati testületet ábrázolta.

A képek meghatározó típusát – az előbb említett okok miatt – a politikusokat ábrázoló portrék jelentik: a 68 darab portré közül 42 képen láthatók. 37 esetben azonosítottunk hétköznapi embereket a lap képein: ők legtöbbször rendezvényeken tűntek fel (17), de jellemző a szereplésük olyan csoportképeken (10) is, amelyek a lap helyszíni riportjai, tudósításai során készültek, például a 6. szám 12. oldalán az ukrán menekültek megsegítése kapcsán a Keleti Pályaudvaron. Többször (13) találtunk szakembereket, szakértőket ábrázoló portrékat a vizsgált lapszámokban. Az ilyen képek jellemzően több rovatban, különböző műfajú cikkek mellett szerepeltek: a hírektől a tudósításokon át az interjúkig.

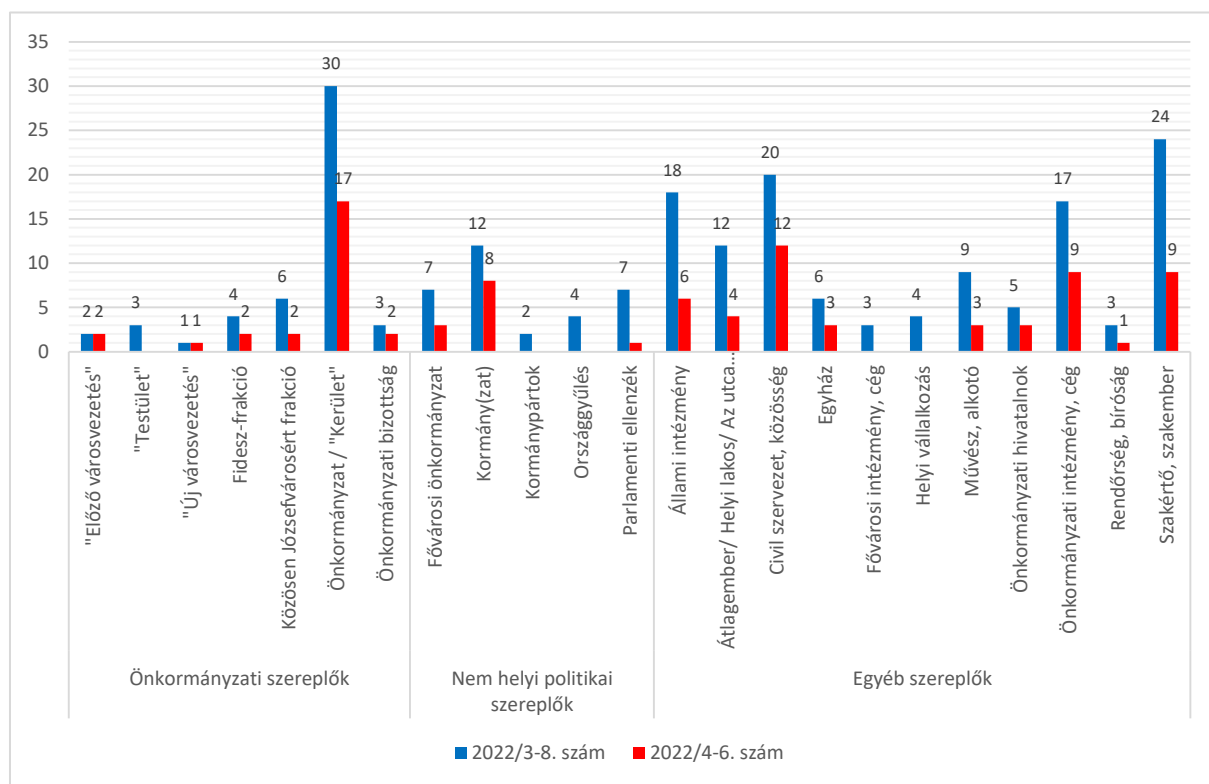
A 2022 február-áprilisi lapszámok hat címlapján négyszer épületek és nyilvános terek fotói szerepeltek – mindegyik képtípus egyaránt két alkalommal. Az 5. szám címlapján az olvasók egy ukrán menekült gyermek portréját láthatták, míg a 6. szám címlapképét az országgyűlési képviselőjelöltek portréiból álló montázs alkotta – ezt a képet egyébként illusztrációként kódoltuk a 10. ábrán.

12. ábra Különböző társadalmi, közéleti szereplőket tartalmazó képek és műfajaik a Józsefváros Újságban

A Józsefváros Újságban megjelenő szereplők

A Józsefváros Újság írásainak tematikus meghatározása után a tartalomelemzés másik fontos kérdéskörével, a lap cikkeiben megjelenő társadalmi és közéleti szereplők azonosításával foglalkoztunk. Ennek során – a képekhez hasonlóan – az elemzésből kihagytuk a programajánló-, kritika- és tárca-, és receptrovatok írásait. A 11. ábra segítségével a szereplők első csoportját tanulmányozhatjuk a vizsgált hat lapszámban és külön bontásban a kampányidőszak alatt is. Az ábra azt mutatja be, hogy összesen hány cikk szövegében jelentek meg a felsorolt szereplők, vagyis az általánosabb önkormányzati és nem helyi politikai intézmények, szervezetek mellett a nem politikai aktorok – a pártok és a konkrét politikusok megjelenítésével ezután foglalkozunk. Tehát a 11. ábra a politikai intézmények, szervezetek megjelenését általános értelemben mutatja: azokat az eseteket, amikor például a józsefvárosi Fidesz-frakciót, a kormánypártokat vagy éppen a parlamenti ellenzéket

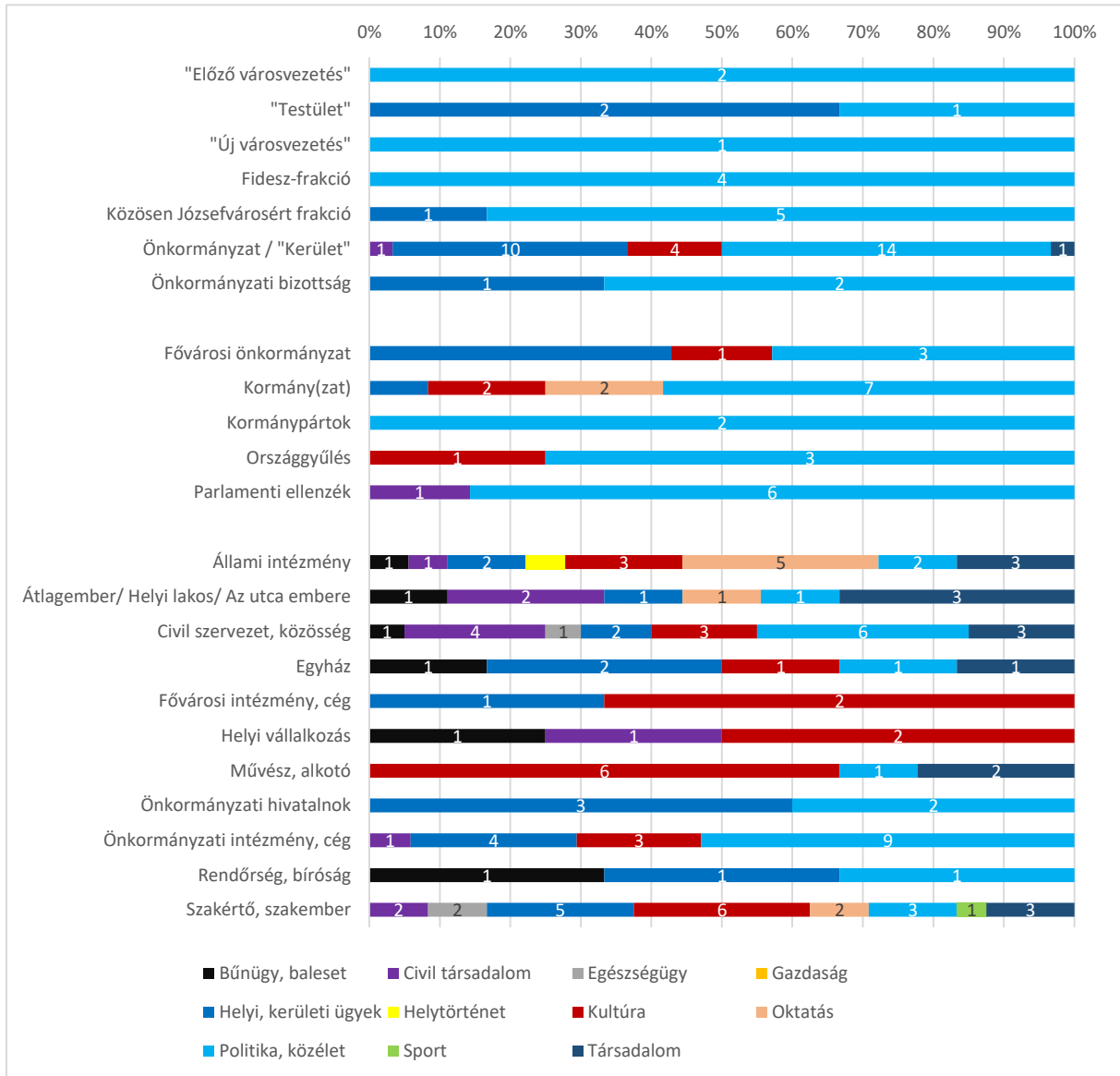

13. ábra Társadalmi, közéleti szereplőket, szervezeteket tartalmazó cikkek száma a Józsefváros Újságban

önálló csoportként nevezte meg az újság.

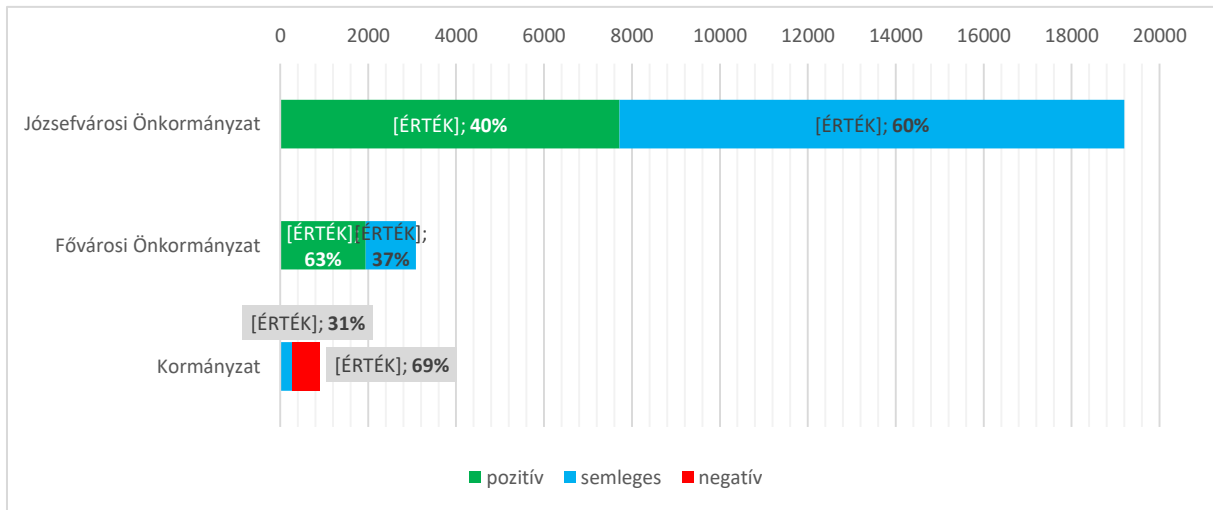
A lap helyi politikai és kerületi ügyek iránti érdeklődését bizonyítja az önkormányzathoz kötődő szereplők gyakori jelenléte a cikkeiben: 30 cikkben említik a Józsefvárosi Önkormányzatot, 17 írásban pedig valamelyik intézményét, cégét. A fővárosi vagy az országos politika intézményesített szereplőinek jelenléte jóval kisebb. A tematikus elemzéssel összhangban viszont kifejezetten sok cikkben (20) tűnnek fel civil szervezetek, helyi közösségek képviselői. Az állami intézmények gyakori említését (18) pedig a kerület oktatási és kulturális intézményeivel foglalkozó írások magyarázzák. Ugyanakkor a nem politikai szereplők közül a szakértők, szakemberek jelenléte a leggyakoribb (24) a Józsefváros Újságban.

A 14. ábra segítségével azt is megfigyelhetjük, az előbb említett szereplők milyen témájú cikkekben bukkantak fel. Jól látszik, hogy az önkormányzati és a nem helyi politikai szereplőkkel ellentétben az egyéb – nem tisztán közéleti – szereplők jelenléte a lapban tematikusan jóval változatosabb, s inkább a lap társadalommal, civil közösségekkel, kultúrával és kerületi helyi ügyekkel foglalkozó cikkeit jellemzi.

14. ábra Társadalmi, közéleti szereplőket tartalmazó cikkek és témáik összefüggése a Józsefváros Újságban

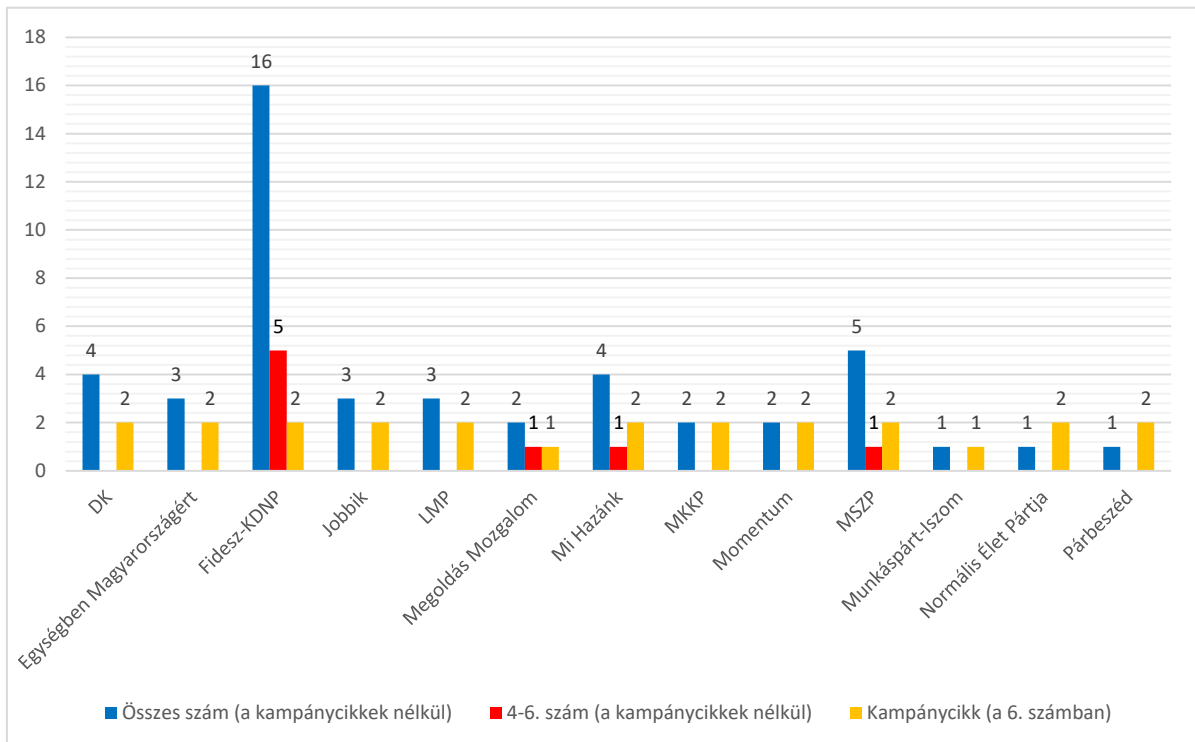
A 15. ábrán láthatjuk, hogy a két települési önkormányzattal és a kormánnyal milyen terjedelemben és hangnemmel foglalkozott a lap február és április között. A Józsefvárosi Önkormányzat megjelenésének terjedelme sokszorosa a Fővárosi Önkormányzaténak, míg a magyar kormányzat csak említésszerűen jelent meg; s az előbbiekhöz képest negatívan – egyrészt a pedagógussztrájk, másrészt az önkormányzatokat sújtó pénzügyi megvonások kapcsán került szóba.

15. ábra A helyi önkormányzatok és a kormányzat megjelenítésének mértéke (karakterszámban) és attitűdje a Józsefváros Újság elemzett számaiban

Pártok megjelenítése és a kampány

A Józsefváros Újságban szereplő politikai pártokat és politikusokat több szempontból is vizsgáltuk. Egyrészt az előbbiekhöz hasonlóan meghatároztuk az őket említő cikkek számát. Nyilván ehhez az adathoz képest megjelenítésük pontosabb elemzését teszi lehetővé, ha a velük foglalkozó szövegrészek terjedelmét is összehasonlítjuk, hiszen a politikusi megszólalások, említések gyakorisága és terjedelme nem feltétlenül függ össze. Harmadik szempontként a pártok, politikusok lap általi bemutatásának attitűdjét, pozitív-negatív irányultságát is rögzítettük. A 16. ábra az adott pártokat említő cikkek számát illusztrálja az általunk elemzett lapszámokban. Ennek vizsgálata során nyilván csak azokat az eseteket kódoltuk, amikor a pártok neve is szerepelt a lapban, hiszen időnként előfordult, hogy a kerülethez kötődő közismert fideszes – mint Kocsis Máté – vagy ellenzéki

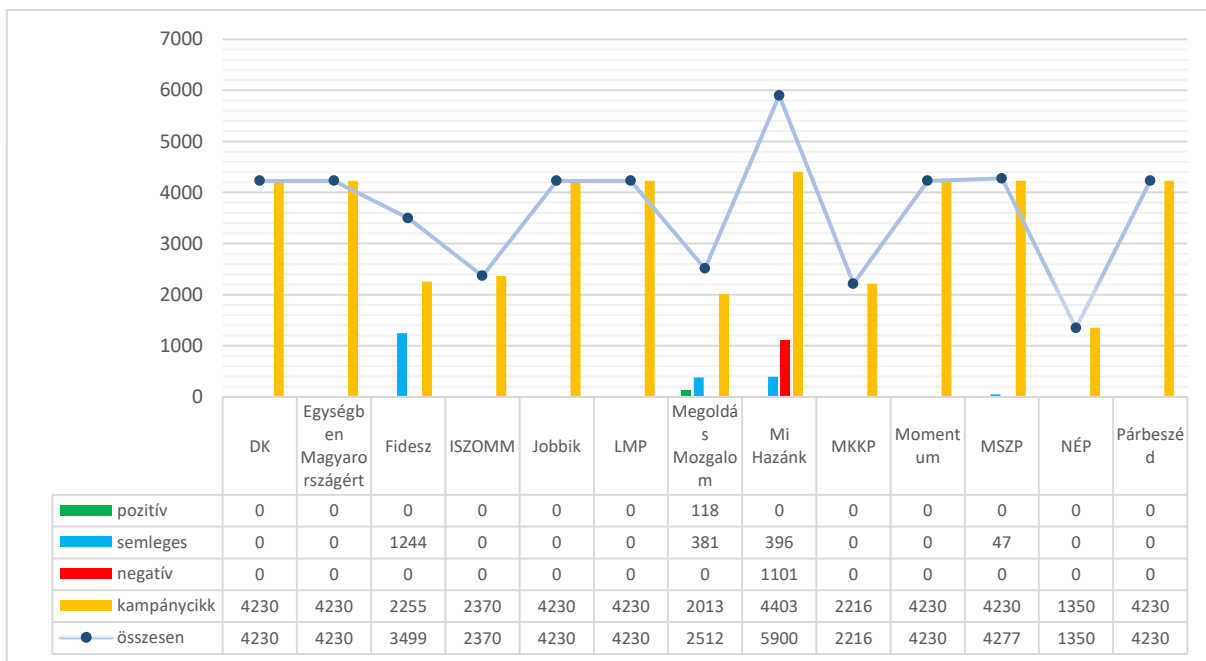
16. ábra A különböző politikai pártokat említő cikkek száma a Józsefváros Újság elemzett lapszámaiban

politikusok esetében a párthovatartozásukat nem említette az újság. Módszertani okokból külön kezeltük a 6. számban megjelenő képviselőjelölti bemutatkozásokat, s a későbbi elemzés során nem vettük figyelembe ezek szövegét sem, hiszen nem tisztán a szerkesztőség által létrehozott tartalmak: például a megszólaló képviselőjelöltek eltérő mértékben foglalkoztak politikai vetélytársaikkal, jellemzően az ellenzéki politikusok többször a kormánypártokkal, s ez torzítaná a kvantitatív elemzést.

A különböző politikai pártokat említő cikkek számát bemutató 16. ábrán feltűnő a Fidesz-KDNP fölénye a többi párthoz képest. Ezt nyilván az ellenzéki politikai térfél megosztottsága is magyarázza. De ugyanennyire fontos lehet az is, hogy a többi párthoz képest a Fidesz-KDNP a kerület önkormányzati politikájának is önálló résztvevője, a pártot többször említette a lap a kerületi frakciója kapcsán, míg a baloldali pártok tevékenysége gyakran a közös józsefvárosi ellenzéki frakció neve alatt jelent meg.

A következő két ábrán a Józsefváros Újságban a politikai pártok megjelenését azok terjedelmének és pozitív-negatív irányultságának szempontjából is áttekinthetjük. A 17. ábra az általunk elemzett hat lapszám alapján mutatja be ezt, viszont nem tartalmazza a 6. számban megjelent képviselőjelölti kampánycikkeket. Ezeket a 18. ábrán tüntettük fel, amely csak az újság választási kampány alatt megjelent három lapszáma alapján illusztrálja a pártok megjelenítését.

A 18. ábra alapján jól látszik, hogy saját anyagaiban a kampányidőszak alatt a lap nagyon kis terjedelemben foglalkozott a politikai pártokkal, a képviselőjelöltek egyenként nagyjából kétezer karakternyi kampányinterjúi jóval hosszabbak. A lapban szereplő pártok közül egyedül a Mi Hazánk megjelenítése volt negatív a választási kampány időszakában. Ezt egyetlen cikk, az 5. számban megjelent „Nem hajlandó költözni a Mi Hazánk” című hír okozta, mely a kerület és Dúró Dóra képviselő ingatlanhasználati konfliktusáról, peréről szólt. A kampány alatt a Józsefváros Újság a Megoldás Mozgalmat egy bűnügyi hír, a kampánysátrukban történt haláleset, a Fideszt kerületi önkormányzati ügyek, például a Józsefvárosi Cigányzenekar finanszírozása, az MSZP-t pedig a Veres Gábor önkormányzati képviselővel készült beszélgetés kapcsán említette.

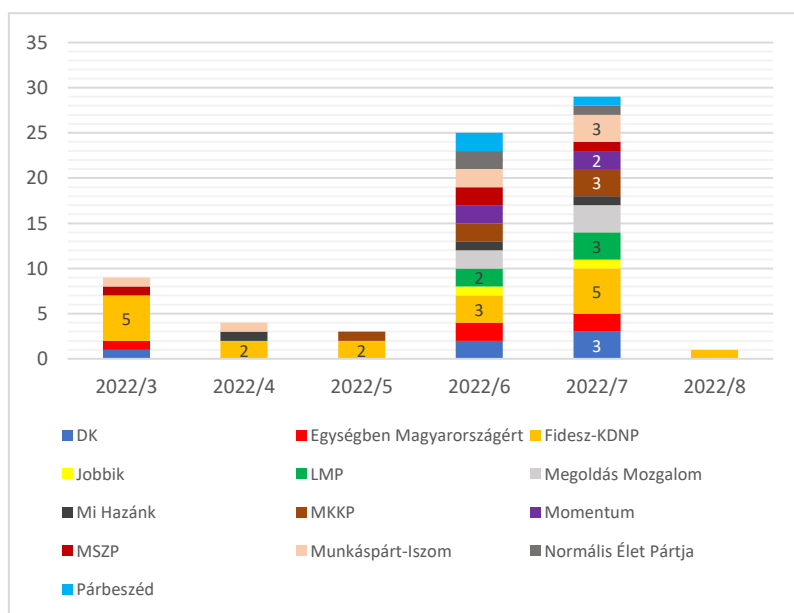

18. ábra A politikai pártok megjelenítésének terjedeleme és attitűd szempontjából a Józsefváros Újság választási kampány alatt megjelent számaiban

17. ábra A politikai pártok megjelenítése terjedeleme és attitűd szempontjából a Józsefváros Újság elemzett számaiban (a 6. szám kampánycikkei nélkül)

A 18. ábrán azt is észrevehetjük, hogy a pártok nem egyenlő mértékben használták ki a kampányban a számukra biztosított bemutatkozási lehetőséget: voltak olyan képviselőjelöltek, akik rövidebben vagy egyáltalán nem válaszoltak a lapnak. Az Egységben Magyarorszáért mindkét jelöltjének bemutatkozása mellett az újság feltüntette az őket támogató ellenzéki pártok nevét is, ezért a kampánycikkek terjedelme az ábrán mind a hat pártnál külön is szerepel.

Az elemzett hat lapszámot áttekintve (17. ábra) jól látszik, hogy egyik párt megjelenítése sem negatív, a lap mindegyik pártról többnyire semleges/ki egyensúlyozott vagy pozitív hangnemben írt; negatív véleményeket még a Fidesz és minimális mértékben az egységes ellenzéki koalíció esetében találtunk. A kormánypárt negatív szereplései egyrészt a választási eredményeket értékelő ellenzéki politikusok nyilatkozataihoz kötődnek, másrészt a kerületi politikához: például Kocsis Máté és Pikó

András peréhez, amiről a 3. számban közölt hírt a lap, illetve ugyanebben a lapszámban a kerületi politikusok vagyonyilatkozatáról és a kerületi vezetők díjazásáról szóló cikkekben találtunk rövid negatív megjegyzéseket a Fideszről vagy helyi politikusairól.

A 19. ábra segítségével pedig azt láthatjuk, hogy a lap politikai pártokkal (is) foglalkozó írásainak nagy részét

19. ábra A politikai pártokat említő cikkek száma a Józsefváros Újság különböző lapszámaiban (a 6. szám kampánycikkeivel együtt)

az általunk vizsgált időszakban a 6. szám kampányanyagai mellett a 7. szám választási eredményeket tárgyaló cikkei jelentik. A lap interjút készített több képviselőjelölttel is, akik a választást értékelték, valamint két elemző cikket is közölt erről – egyikben a Fidesz és a lapnak egyébként nem nyilatkozó Sára Botond szereplésére fókuszált, részben pozitív hangnemben (lásd a 17. ábrán is).

Politikusok szereplése a Józsefváros Újságban

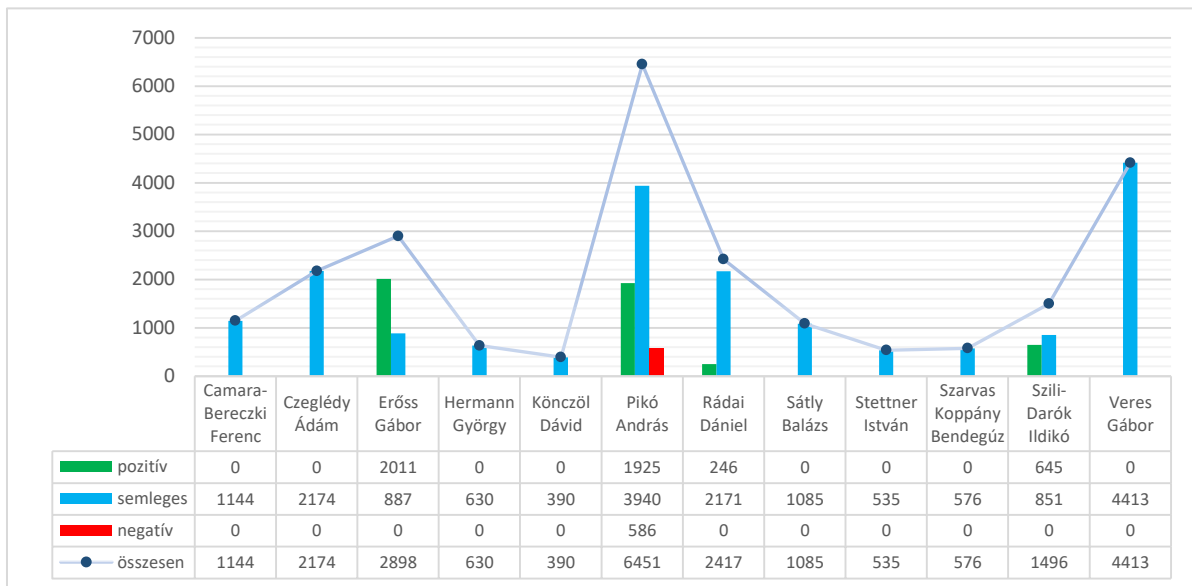
A pártokhoz és egyéb szereplőkhöz, szervezetekhez hasonlóan kódoltuk a tartalomelemzés során a Józsefváros Újságban megjelenő konkrét politikusokat is. Az 1. táblázat az adott személyekről szóló cikkek számát mutatja be; a választásokon induló képviselőjelöltek (itt a táblázat adatai tartalmazzák a kampányban való bemutatkozásukat is), a kerület vezető politikusi és önkormányzati képviselői és a cikkekben felbukkanó egyéb országos vagy fővárosi politikusok esetében is.

	Összes (3-8. szám)	Kampány (4-6. szám)		Összes (3-8. szám)	Kampány (4-6. szám)
Böröcz László	3	1	Egry Attila	1	0
Csárdi Antal	5	2	Ferencz Orsolya dr.	2	0
Döme Zsuzsanna	2	1	Juharos Róbert	2	1
Dúró Dóra	5	2	Sántha Péterné	2	0
Haga Béla	2	1	Szilágyi Demeter	2	1
Hotz Antal	3	1	Vörös Tamás	2	1
Jámbor András	5	1			
Murányi Gergely	2	1	Áder János	1	0
Sára Botond	8	4	Balogh Samu	1	1
Simon György	2	1	Gattyán György	2	1
Swierkiewicz Larion	2	1	Hadházy Ákos	1	0
Szikora István	3	1	Karácsony Gergely	2	0
			Kerpel-Fronius Gábor	1	1
Camara-Bereczki Ferenc	3	0	Kocsis Máté	4	2
Czeglédy Ádám	3	1	Kubatov Gábor	1	0
Eröss Gábor	6	2	Márki-Zay Péter	1	0
Hermann György	2	0	Orbán Viktor	5	2
Könczöl Dávid	2	0	Ritter Imre	1	0
Pikó András	15	7	Szili Katalin	1	0
Rádai Dániel	5	1			
Sátlly Balázs	3	1			
Stettner István	2	0			
Szarvas Koppány Bendegúz	2	0			
Szili-Darók Ildikó	5	2			
Veres Gábor	2	1			

1. táblázat Adott politikusokat szerepeltető cikkek száma a Józsefváros Újságban

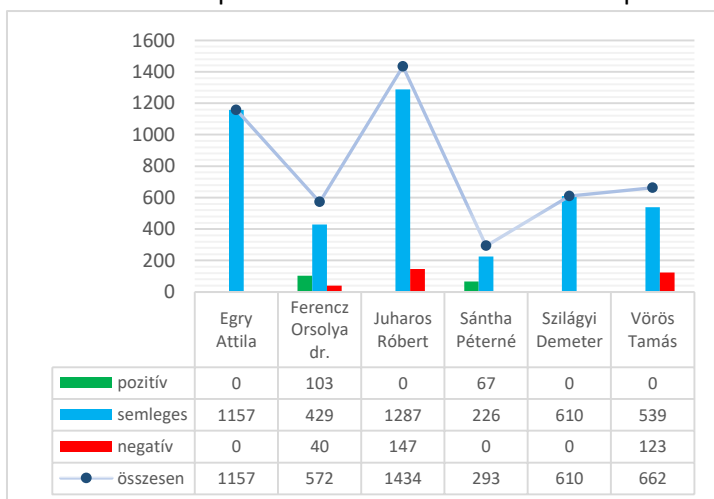
A táblázaton észrevehetjük, hogy a lap az általunk elemzett hat számában inkább a helyi politikusokkal foglalkozott. A cikkek számát tekintve mindegyik politikusi csoportban találunk olyan személyeket, akik a lap több írásában szerepeltek másokhoz képest. Az országos politikusoknál ilyen

Orbán Viktor és Kocsis Máté, a kerületi politikusok esetében Pikó András polgármester és a három józsefvárosi alpolgármester, míg a képviselőjelöltekénél Sára Botond.

20. ábra Pikó András, Rádai Dániel és a Közösen Józsefvárosért frakció tagjainak megjelenítése terjedelem és attitűd szempontjából a Józsefváros Újság elemzett számaiban

A következő ábrán a helyi, valamint a lapban szereplő fővárosi és országos politikusok megjelenítését a terjedelmük és irányultságuk alapján kombinálva is áttekinthetjük. A 20. ábrán például láthatjuk, hogy a helyi képviselő Veres Gábor a jóval több cikkben említett alpolgármesterekhez, míg Czeglédy Ádám az egyik alpolgármesterhez képest szerepelt nagyobb terjedelemben a lap 2022 február és április közötti számaiban. Egyrészt nyilvánvalóan mindketten a velük készült interjúk miatt, másrészt a polgármestert és helyetteseit inkább helyi kerületi ügyeket feldolgozó cikkek vagy eseményeken készült tudósítások említették többször, viszont rövideen. A kerületet vezető politikusok – az ábrán látható – pozitív megjelenései leginkább az önkormányzat

21. ábra A józsefvárosi Fidesz-frakció tagjainak megjelenítése terjedelem és attitűd szempontjából a Józsefváros Újság elemzett számaiban

munkája kapcsán szóba kerülő fejlesztésekhez, támogatásokhoz kapcsolódtak: például egy újra megnyitott pihenőkerthez (2022/8. szám, 13. oldal), vagy a képviselőtestület ülésén tárgyalt fejlesztési programokhoz (2022/5. szám, 17. oldal), esetleg a roma önkormányzatnak nyújtott támogatásokhoz (2022/4. szám, 3. oldal). Éppen utóbbi két témával foglalkozó cikkek voltak azok, amelyekben a lap a polgármesterrel szembeni kritikus véleményeket is bemutatta.

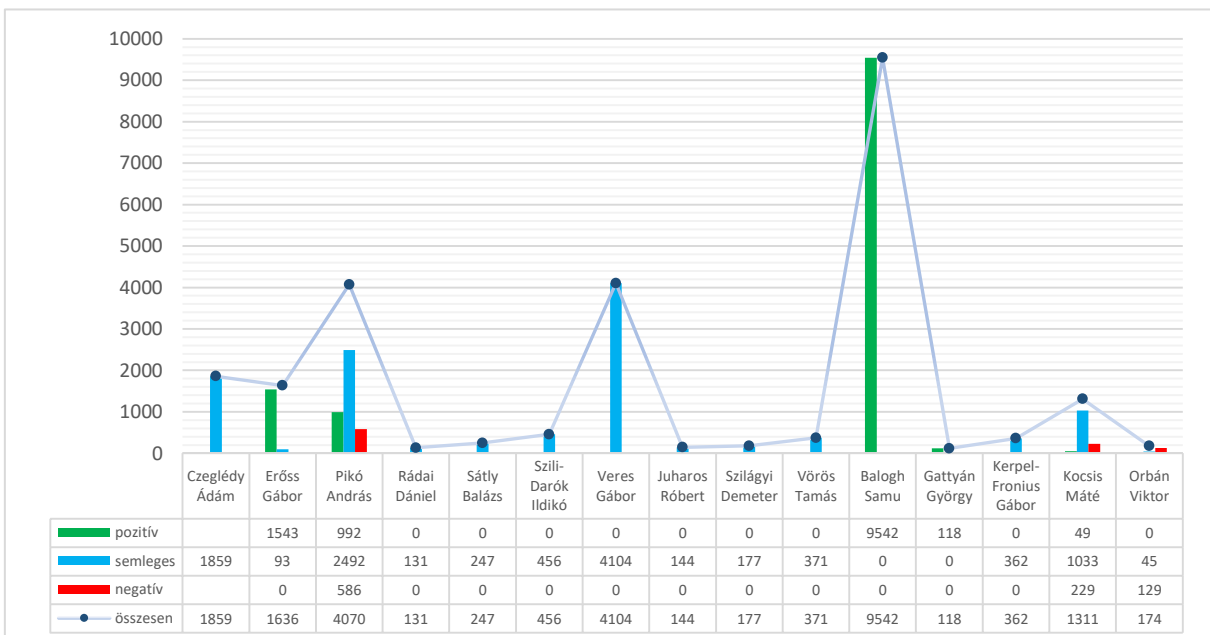
Az 1. táblázaton csak két-három szerepléssel rendelkező helyi politikusok, így a kerületet vezető frakció néhány tagja és a józsefvárosi fideszes képviselők megjelenítését az jellemezte, hogy a vagyonnyilatkozataik (2022/3. szám), illetve egy-egy eseményen való jelenlétük, vagy képviselőtestületi ülésen elmondott véleményük kapcsán szerepeltek a lapban. Ezért a helyi fideszes

22. ábra Fővárosi és országos politikusok megjelenítése a Józsefváros Újság elemzett számaiban terjedelm (karakterszám) és attitűd alapján

képviselők a 21. ábrán látható pozitív vagy negatív szereplései is meglehetősen rövidек és esetlegesek voltak. Például a lap szerzőjének egy-egy mondatnyi kommentárját kódoltuk negatívként az egyik fideszes helyi képviselő „csak úgy, mint tavaly – idén is alig olvasható” vagyonyilatkozatáról, egy másik képviselőt pedig a testület „ingatlanmoguljának” nevezte a lap szerzője némi éllel (2022/4. szám, 8-9. oldal). A Golgota téri stációk felavatásáról szóló tudósításában (2022/8. szám, 12. oldal) viszont pozitívan említette a lap a helyszínen megjelent helyi fideszes önkormányzati képviselők szerepét az ügyben.

A 22. ábra a fővárosi és az országos politikusok megjelenését illusztrálja a kerületi újság általunk vizsgált számaiban. Jól láthatjuk, hogy többségük a lapban ritkán említett kerületi politikusokhoz képest hasonló vagy kisebb terjedelemben szerepelt, gyakran csak egy-egy mondat erejéig. Orbán Viktort a februári kampányrendezvénye kapcsán semlegesesen mutatta be a Józsefváros Újság, ugyanakkor két alkalommal negatív megjegyzést tett róla a lap szerzője, illetve az egyik cikkben nyilatkozó művész. Kocsis Máté szerepléseit inkább egykori kerületi politikusi, polgármesteri tisztsége

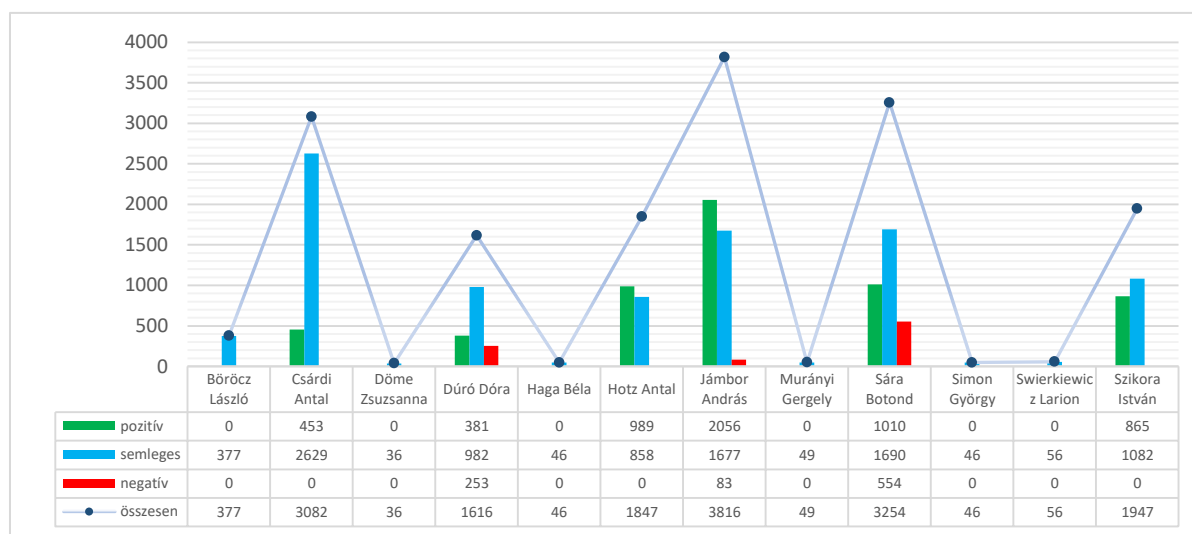
23. ábra A kampányidőszak alatt a Józsefváros Újságban megjelenő kerületi és országos politikusok terjedelm (karakterszám) és attitűd alapján

magyarázza. Negatív megjelenései a Pikó Andrással szemben folytatott és első fokon elvesztett peréhez (2022/3. szám, 2. oldal), illetve egy 2007-es előnytelen önkormányzati szerződés említéséhez kötődnek (2022/6. szám, 3. oldal). Ugyanakkor a lapban szereplő összes közéleti szereplő közül a legnagyobb terjedelemben egy fővárosi politikus, Balogh Samu, a főpolgármester kabinetfőnöke jelent meg. A vele készült két oldalas interjú (2022/4. szám) teljes egészében pozitív hangneműként kódoltuk, hiszen fővárosi és kerületi fejlesztési tervekről szól.

Ahogy a 23. ábrán láthatjuk, a kampányidőszakban a józsefvárosi és az országos politikusok szereplése terjedelmi szempontból is korlátozott volt. Előbbiek közül csak a polgármester, az alpolgármesterek és az a két képviselő jelent meg ekkor, akikkel a lap interjút közölt. Kerpel-Fronius Gábor és Kocsis Máté is kerületi ügyekkel foglalkozó cikkekben szerepeltek ekkor a Józsefváros Újságban.

Országgyűlési képviselőjeltek megjelenítése a Józsefváros Újságban

A két józsefvárosi választókerületben a 2022-es országgyűlési választáson induló hat egyéni képviselőjelölt megjelenítését áttekintve, ahogy a 24. és 25. ábrák szemléltetik, a pártokéhoz hasonló megállapítást tehetünk: a kampányidőszakban (25. ábra) a Józsefváros Újságban a jelöltek – a 6. számban őket bemutató cikkekben túl – egyáltalán nem, vagy csak minimális terjedelemben szerepeltek. Csárdi Antal egy önkormányzati ülésen kapott szót (2022/5. szám, 17. oldal), Dúró Dóráról a pártirodájával kapcsolatos peres ügy miatt írt az újság (2022/5. szám, 2. oldal), míg Sára Botond korábbi polgármesterként kerületi ügyek miatt került szóba több cikkben is. A 25. ábrán láthatjuk, hogy a kampány alatt egyikük említésének mértéke se éri el a 6. szám kampánycikkeinek terjedelmét – kivéve Sára Botond esetét, aki nem kívánt szerepelni a Józsefváros Újságban

24. ábra A 2022-es országgyűlési választások helyi képviselőjelöltjeinek megjelenése a Józsefváros Újság elemzett számaiban terjedelem (karakterszám) és irányultság alapján (a 6. szám kampánycikkei nélkül) bemutatkozó képviselőjelöltek között.

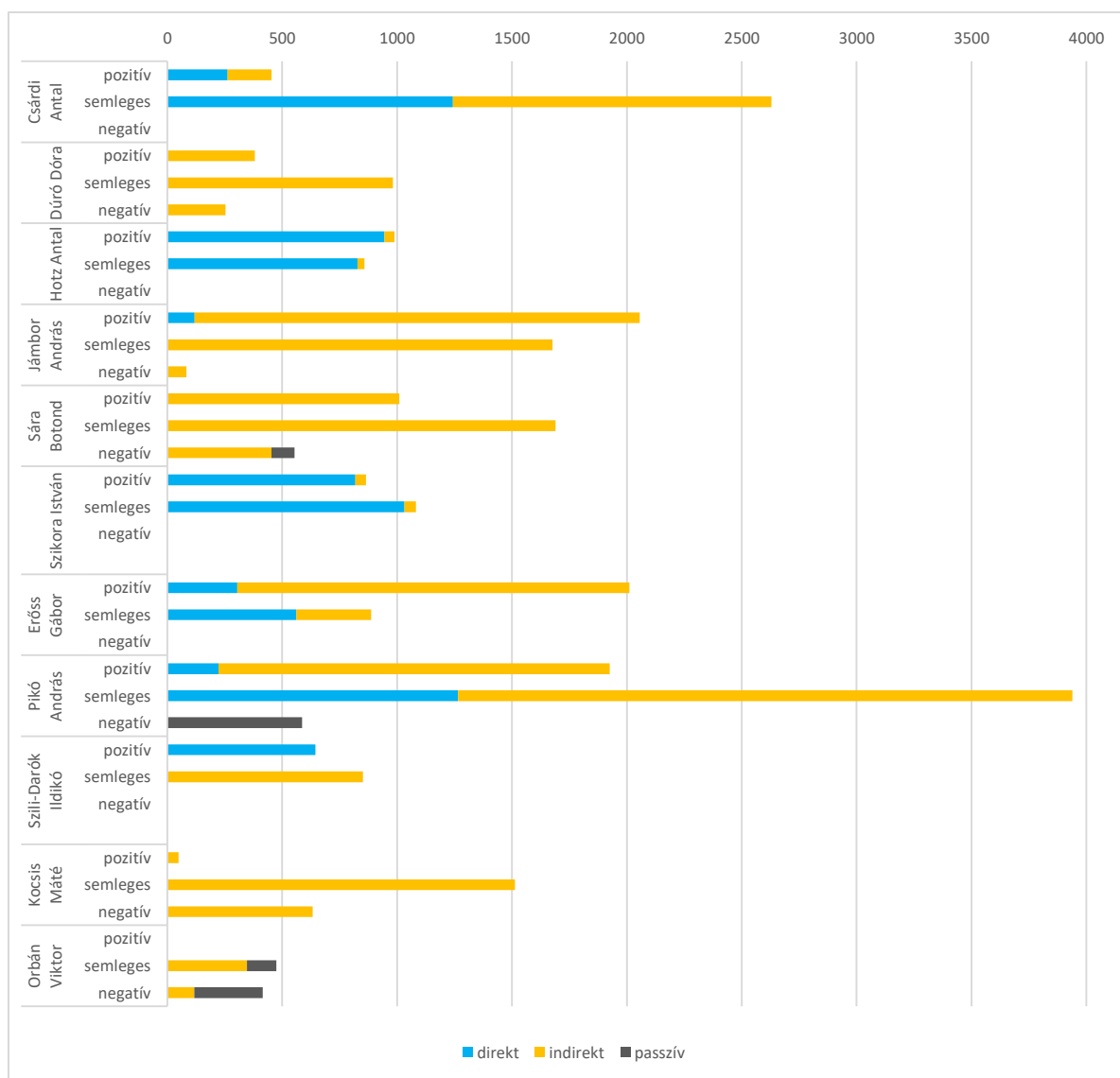
25. ábra A 2022-es országgyűlési választások helyi képviselőjelöltjeinek megjelenése a Józsefváros Újság választási kampány alatt megjelent számaiban terjedelem (karakterszám) és irányultság alapján

A 24. ábrát áttekintve azt állapíthatjuk meg, hogy a hat lapszámban összesen azok a képviselőjelöltek szerepeltek a legnagyobb terjedelemben, akikkel interjút közölt a lap a választási eredményeket feldolgozó 7. számában – a nem nyilatkozó Sára Botond eredményét pedig külön, részben pozitív hangvételű cikkben dolgozta fel az újság. Az ábrán az is látszik, hogy a győztes baloldali jelöltekkel készített interjúk ellentétes hangvételűek voltak: míg Csárdi Antal semleges az ellenzéki politizálás nehézségeiről beszélt, addig Jámbor András inkább pozitívan az előtte álló lehetőségekről. Hasonlóan, azaz részben pozitívan értékelte saját és pártja szereplését az MKKP jelöltje, Hotz Antal és a Mi Hazánk-os Szikora István.

A fontosabb politikai szereplők ábrázolásának jellege

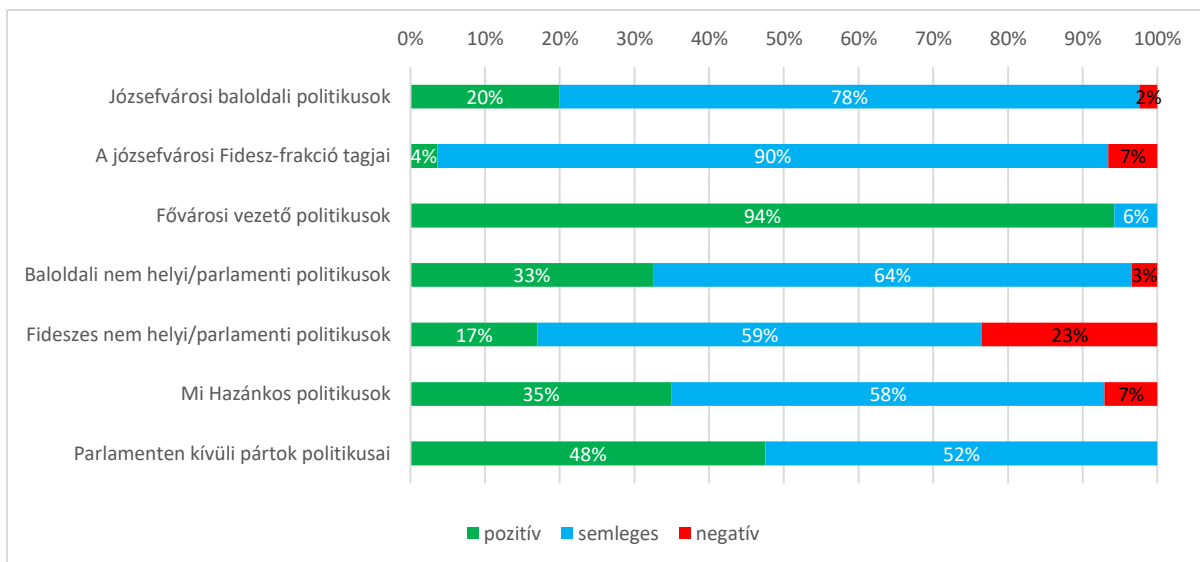
A 26. ábra a legtöbbször, legnagyobb terjedelemben szereplő parlamenti képviselőjelöltek mellett a fontosabb kerületi és országos politikusok megjelenítését annak attitűdjé és a bemutatásuk jellege szempontjából illusztrálja. Utóbbi alatt azt értjük, hogy adott politikusok a lapban közvetlenül, azaz *direkt* is megszólalhattak, vagy az újságíró beszélhetett róluk *indirekt* módon, esetleg egy másik szereplő kijelentésének *passzív* tárgyai voltak.

Az ábrán jól kivehető, hogy – fideszes nyilatkozók hiányában – a lap aktív megszólalói helyi önkormányzati vagy – az országos politika szempontjából – ellenzéki politikusok voltak: az interjúk lehetőséget adtak számukra, hogy pozitívan szerepelhessenek. A lapban szereplő közéleti személyiségek negatív ábrázolása pedig többször passzív véleményekhez kötődött: ilyenkor adott politikusokról a lap mások kritikáit közvetítette az olvasóknak. Negatív vélemények a Józsefváros Újságban a polgármesteren kívül kizárólag jobboldali politikusokról jelentek meg. Utóbbiak csak részben passzív megszólalások, időnként a lap szerzőinek véleményét fejezték ki.

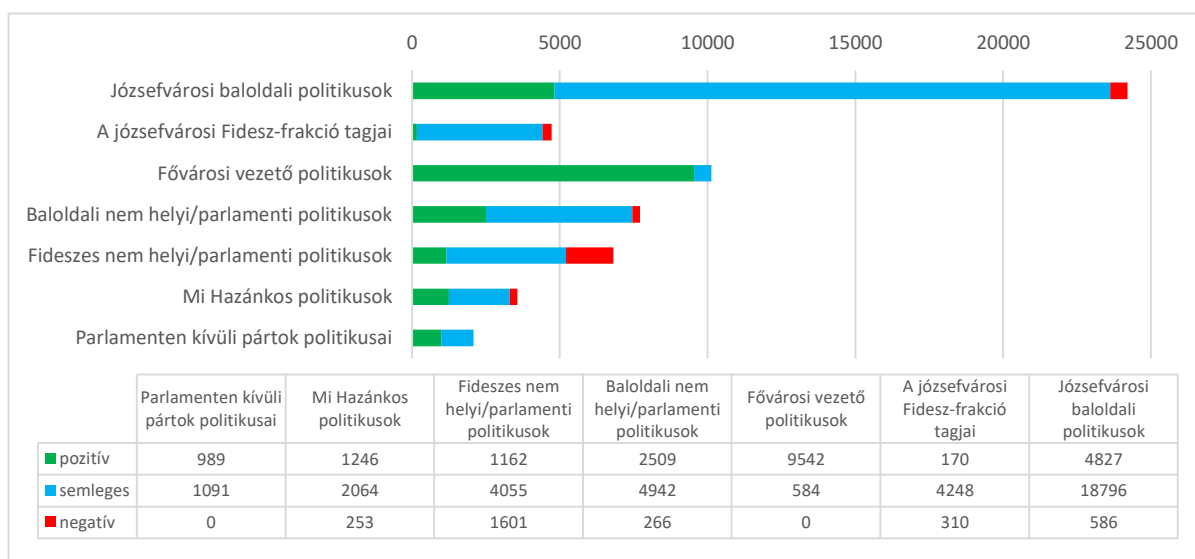
26. ábra A fontosabb kerületi és országos politikusok megjelenítése terjedelme (karakterszámban) annak attitűdje és szereplésük jellege szerint

Az Orbán Viktorral kapcsolatos passzív és negatív megjelenítés egyik példája, amikor az újság által bemutatott egyik helyi művész portrécikke így zárult: „egy készülő festményt mutat, három óriásplakát sorban, perspektivikusan, rajta Orbán Viktor feje a szokásos kék háttér előtt, és már csak a szóbeli üzenet, a három felirat hiányzik, kérdezem, mi lesz az, mire Mike azt válaszolja: »jöttem, loptam, lebuktam«!” (2022/3. szám, 10. oldal) A miniszterelnök negatív és indirekt megjelenítése volt, amikor az önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozatáról szóló cikk elején megjegyezte az újságíró: „így eshet meg például, hogy Orbán Viktor vagyontalan, miközben a gyerekei, édesapja, rokonságának zöme milliárdos.” (2022/3. szám, 8. oldal) A hasonló példák néhány mondat erejéig befolyásolták a jobboldali politikusok megjelenését negatívan, másrészt legalább ugyanekkora mértékben semleges vagy pozitív hangnemben is ábrázolta őket a lap.

27. ábra Különböző politikai csoportokhoz tartozó személyek megjelenítésének összesített adatai százalékos arányban a Józsefváros Újság 2022/3-8. lapszámaiban (Az adatok nem tartalmazzák a 6. lapszám kampánycikkeit.)

A Józsefváros Újság általunk vizsgált hat lapszámában a politikusok megjelenítésének irányultságát, attitűdjét legjobban a 27-28. ábrák foglalja össze. Ezekon az összes közéleti személy pozitív, semleges vagy negatív szereplésének adatait összegeztük pártok és a politikai cselekvés szintjei szerint. Jól láthatjuk, a lap a politikai csoportosulások egy részét kiegyensúlyozottan, másik részét pedig inkább pozitív-semleges módon jelenítette meg. Utóbbi a baloldali kerületi, a fővárosi és a lapban szereplő országos/parlamenti politikusok mellett éppen a Mi Hazánk és a parlamenten kívüli kispártok szereplésére is érvényes. Azonban a Közös Józsefváros frakció tagjait kivéve viszonylag kis terjedelmű közlésekről beszélünk, a pártok és politikusok pozitív megjelenését több esetben is egy-egy velük készült interjú is erőteljesen módosította. Például a Mi Hazánk esetében a Szikora Istvánnal, a parlamenten kívüli kis pártoknál az MKKP-s Hotz Antallal, a fővárosi politikusok csoportjánál pedig a Balogh Samuval készített interjú okozta pozitív megjelenítésüket, míg az országosan ismert kormánypárti politikusok esetében a Sára Botond választási eredményéről

28. ábra Különböző politikai csoportokhoz tartozó személyek megjelenítésének összesített adatai a Józsefváros Újság 2022/3-8. lapszámaiban (Az adatok nem tartalmazzák a 6. lapszám kampánycikkeit.)

beszámoló cikk.

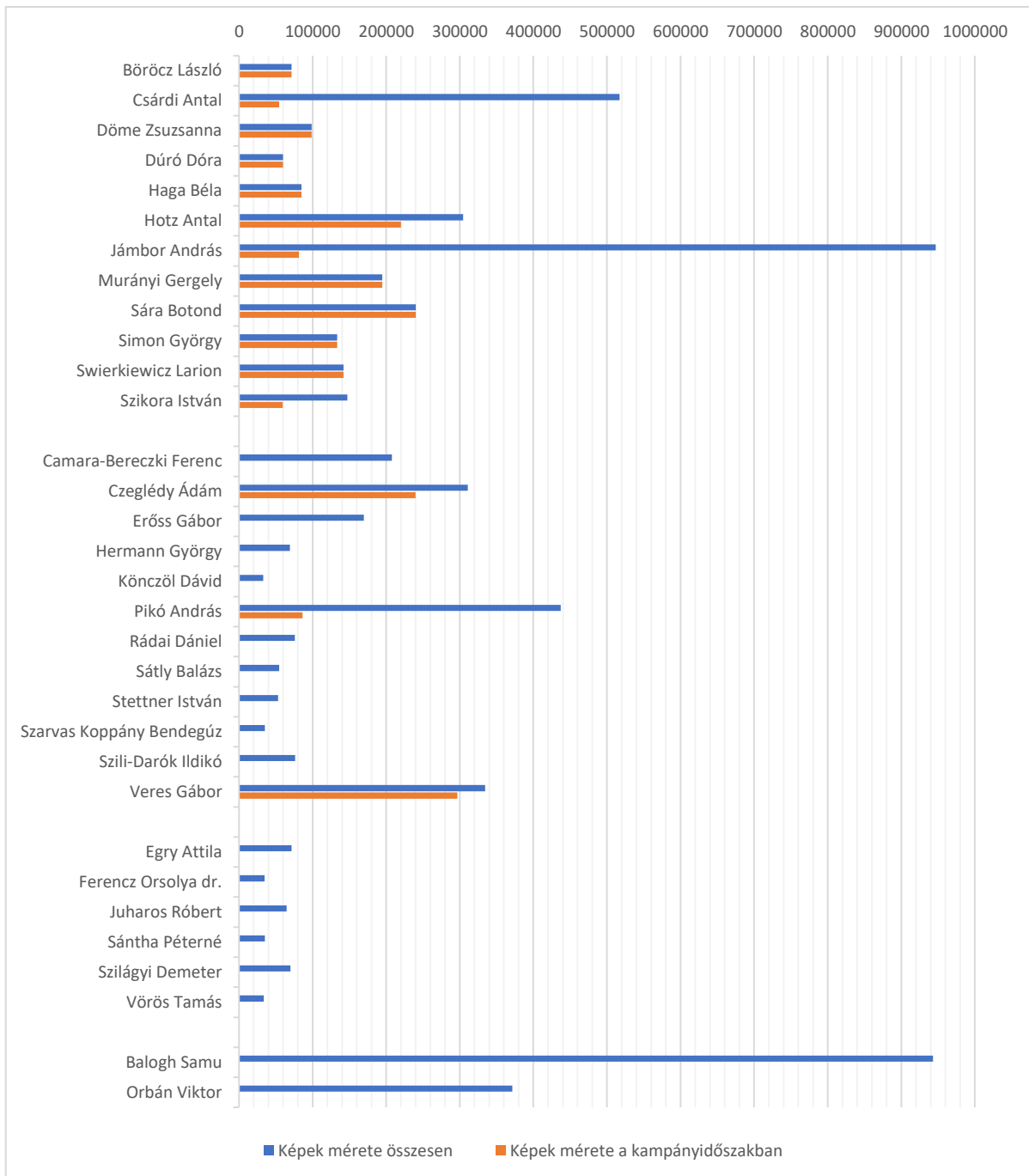
Politikusok képi megjelenítése

A tartalomelemzés során kódoltuk a képeken megjelenő politikusokat is. Mint korábban említettük, 52 ilyen képet találtunk. Ezek közül csak azt a három képet nem vettük figyelembe, amely a józsefvárosi képviselőtestületet csoportként ábrázolta. A 2. táblázaton jól látszik, hogy a parlamenti képviselőjelöltek, a helyi és az országos politikusok képi megjelenítésének gyakorisága viszonylag hasonló, kiegyensúlyozott. Az önkormányzati politikusok mindegyike a vagyonyilatkozataikat bemutató cikkben szereplő portrék, míg a parlamenti képviselők a 6. számban közölt fényképeik miatt szerepeltek legalább egyszer vizuálisan is a lapban. A többször megjelenő politikusok a velük készült beszélgetéseket illusztráló portrékon láthatók vagy – mint Pikó András és Erőss Gábor – rendezvényfotókon.

A 29. ábrán a lapban megjelenő politikusok vizuális ábrázolását – képpontokban számolva – területi szempontból is áttekinthetjük. Az ábrán látható kiugró értékeket az adott politikusokkal készített interjúk mellett szereplő nagyméretű portréfotók magyarázzák.

	Összes (3-8. szám)	Kampány (4-6. szám)		Összes (3-8. szám)	Kampány (4-6. szám)
Böröcz László	1	1	Egry Attila	1	0
Csárdi Antal	2	1	Ferencz Orsolya dr.	1	0
Döme Zsuzsanna	1	1	Juharos Róbert	1	0
Dúró Dóra	1	1	Sántha Péterné	1	0
Haga Béla	1	1	Szilágyi Demeter	1	0
Hotz Antal	2	1	Vörös Tamás	1	0
Jámbor András	3	1			
Murányi Gergely	1	1	Áder János	0	0
Sára Botond	1	1	Balogh Samu	3	3
Simon György	1	1	Gattyán György	0	0
Swierkiewicz Larion	1	1	Hadházy Ákos	0	0
Szikora István	2	1	Karácsony Gergely	0	0
			Kerpel-Fronius Gábor	0	0
Camara-Bereczki Ferenc	2	0	Kocsis Máté	0	0
Czeglédy Ádám	4	2	Kubatov Gábor	0	0
Erőss Gábor	2	0	Márki-Zay Péter	0	0
Hermann György	1	0	Orbán Viktor	1	0
Könczöl Dávid	1	0	Ritter Imre	0	0
Pikó András	4	2	Szili Katalin	0	0
Rádai Dániel	1	0			
Sátly Balázs	1	0			
Stettner István	1	0			
Szarvas Koppány Bendegúz	1	0			
Szili-Darók Ildikó	1	0			
Veres Gábor	3	2			

2. táblázat Politikusok képi szereplésének száma a Józsefváros Újságban

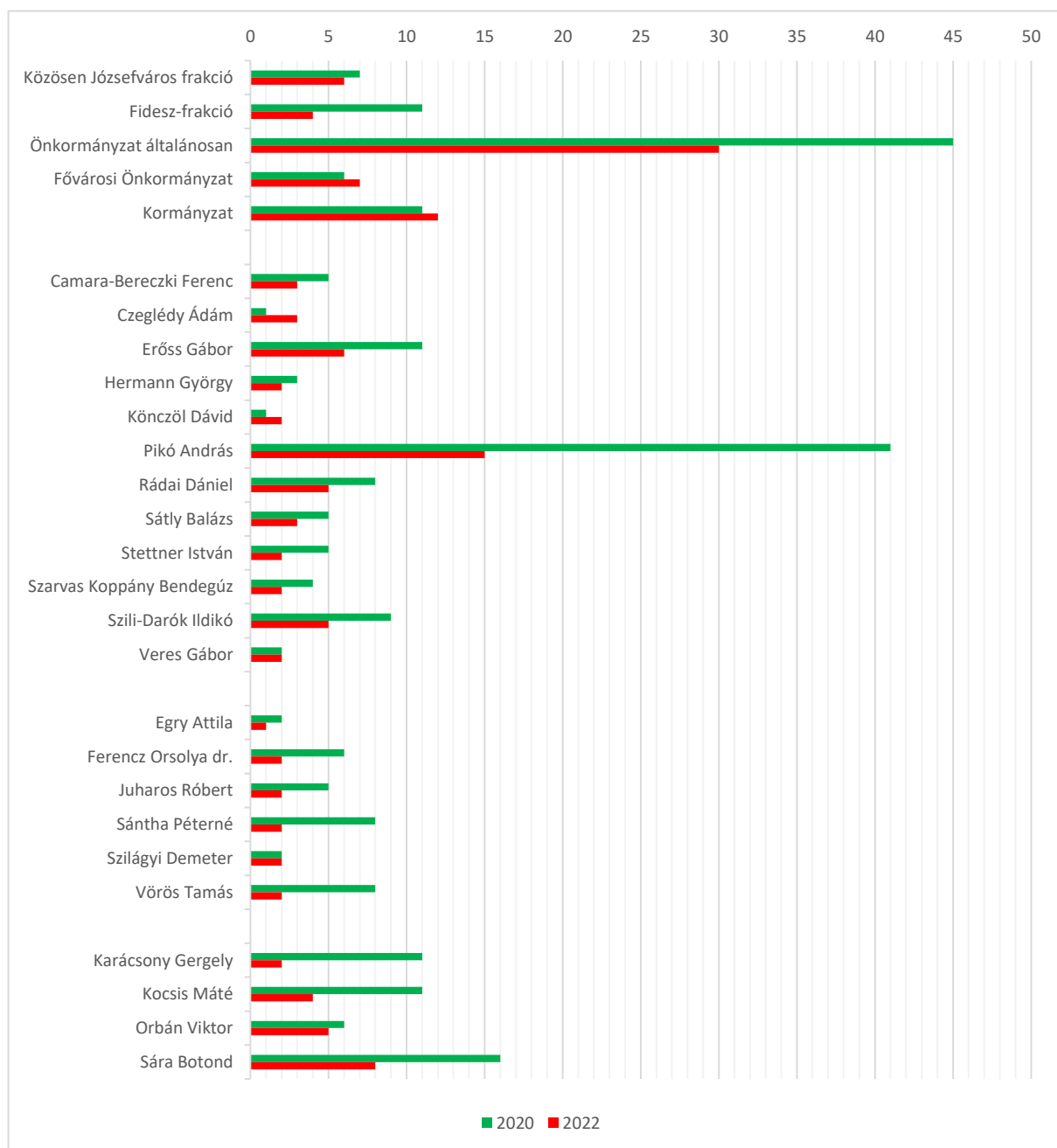
29. ábra Politikusok képi megjelenítésének terjedelme (képpontban)

Összehasonlítás: politikusok megjelenítése, 2020-2022

A 28. ábrán az előbb látott adatokat az is árnyalhatja, ha a politikusok szereplésének terjedelmét összevetjük a Józsefváros Újság 2020-es médiafigyelése során kapott értékekkel. A leglényegesebb különbség, hogy a korábbihoz képest majdnem mindegyik politikai szereplő említésének száma csökkent, megjelenésük terjedelme a töredékére esett vissza. A 30. és 31. ábrák segítségével összehasonlíthatjuk a fontosabb önkormányzati és egyéb politikai szereplők megjelenítésének gyakoriságát és terjedelmét. Feltűnő, hogy például Pikó András két és fél évvel ezelőtt a hetente 20 oldalra megjelenő lapban a vizsgált három hónap alatt 41 cikkben több mint 30 ezer karakternyi terjedelmet kapott, az általunk vizsgált időszakban a 24 oldalas kétheti lapban viszont 15 cikkben csak közel 6500 karaktert. A Közös Józsefvárosért frakció tagjainak összesített szereplése több mint 40 ezer karakterről közel 18 ezer karakterre csökkent, a kerületi önkormányzatot 45 írás helyett már

csak 30 hozta szóba. Ezek a számok is arra utalnak, hogy a Józsefváros Újságban a közvetlen pártpolitikával együtt a politikai szereplők jelenléte is visszaszorult a két és fél évvel korábban tapasztaltakhoz képest.

Ennek ellenére csak első látásra tűnik egyértelműnek a politikusok megjelenítésének összehasonlítása a 2020-as médiaelemzésünk adataival. Hiszen közéleti szempontból két teljesen eltérő időszakot vizsgáltunk. 2019 végén az önkormányzati választás után a kerületi újság nyilvánvalóan sokat foglalkozott a városrész új vezetésével és az önkormányzati testülettel, míg jelenlegi elemzésünk az országgyűlési választásokhoz kapcsolódott – azaz részben új politikai

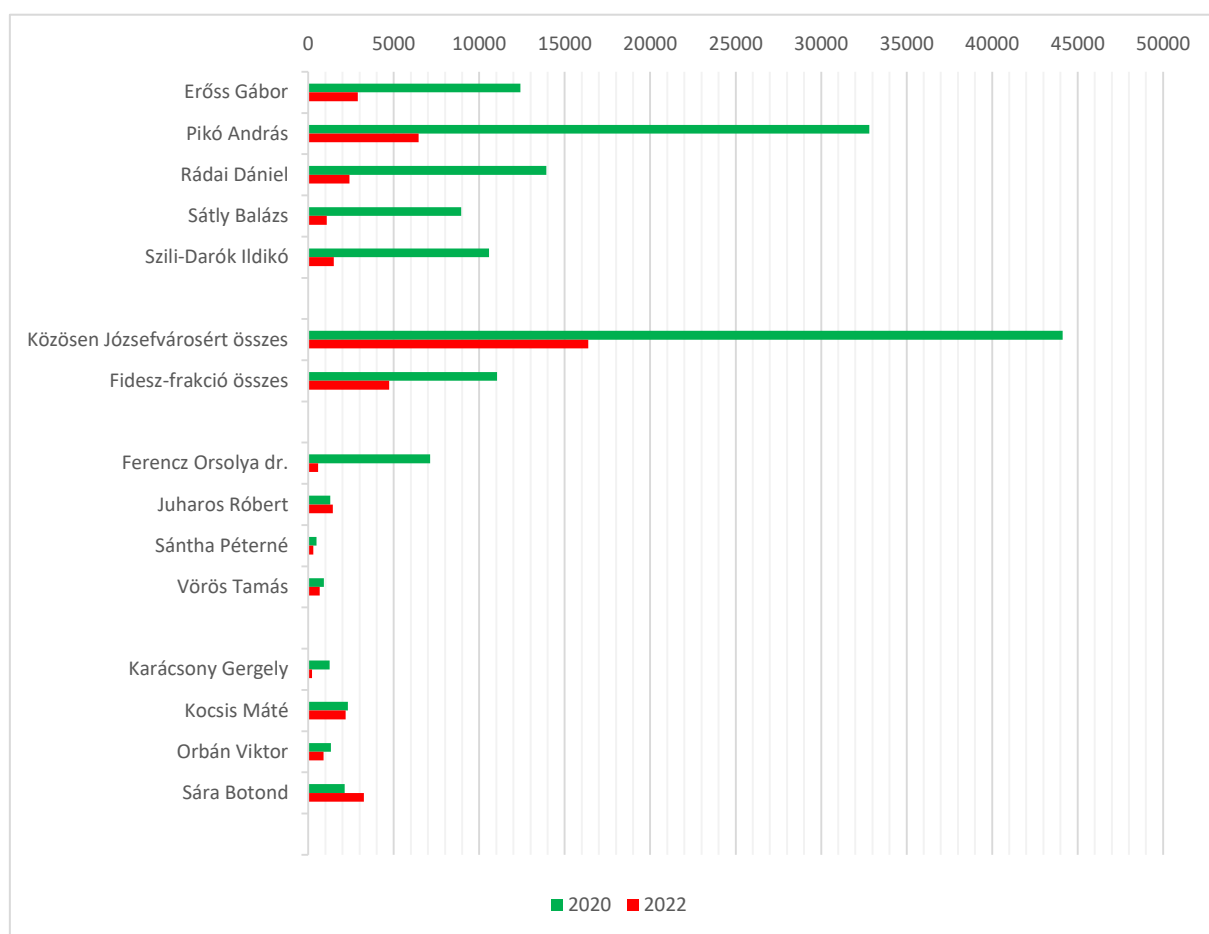

30. ábra Adott politikai szereplőket tartalmazó cikkek száma a Józsefváros című lap 2020-ban és a Józsefváros Újság 2022-ben elemzett számaiban

szereplőkre és a politikai pártokra irányult.

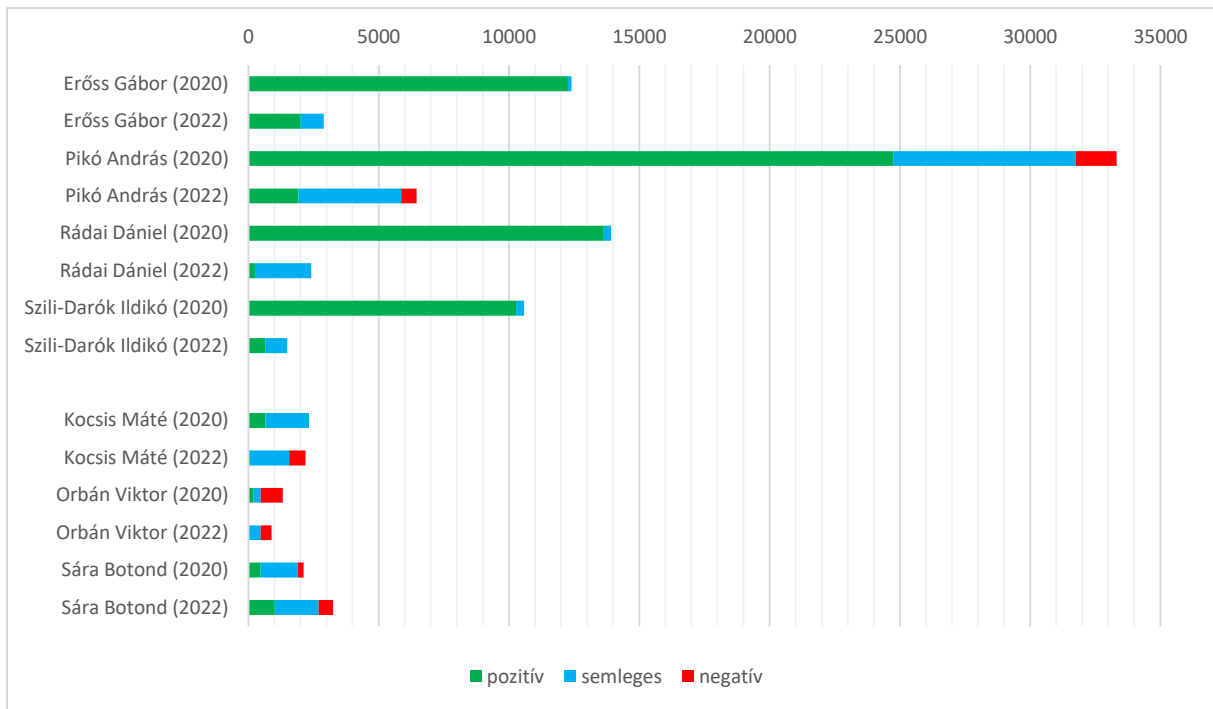
Az utolsó két ábrán (31-32.) összehasonlíthatjuk néhány politikai szereplő megjelenítését a kerületi lapban 2020-ban és 2022-ben. Két évvel ezelőtti médiaelemzésünk egyik megállapítása volt, hogy a vizsgált időszakban az – országos politika szempontjából – ellenzéki erők jóval többet szerepeltek a lapban a kormánypártokhoz képest. Ez az idei lapszámokban a helyi politikai szereplők között továbbra is érvényesült: a Közösen Józsefvárosért frakció tagjainak összesített megjelenése valamivel kisebb mértékben, de idén is felülmúlta a kerületi Fidesz-frakcióét. Nyilván ez a probléma azt az általánosabb kérdést is felvetheti, hogy a kiegyensúlyozottság mérésének mely standardjait érdemes alkalmazni a hasonló vizsgálatokban, és egyáltalán azok a pártok által erősen polarizált nagypolitika léptékéről mennyire vihetők át a helyi önkormányzatok megjelenítésének vizsgálatára.

A politikai szereplők vizsgálatának másik, a két évvel ezelőttihez hasonló tanulsága volt, hogy a lapban a negatív szereplések inkább a jobboldali politikusokhoz kötődtek – azaz a baloldali politikusok főleg pozitív-semleges, a jobboldaliak pedig többnyire semleges módon jelentek meg. Ezt jelenlegi elemzésünk is kimutatta, bár érdemes hangsúlyozni, különösen a választási kampány szereplőinek esetében, hogy a lapban a politikai szereplők megjelenítése nem torzult negatív irányba. A negatív politikai szereplések mértéke alacsony volt, gyakran csak néhány mondatnyi terjedelmű. Ugyanakkor előfordult, hogy adott jobboldali politikusokat nemcsak a lapban megszólaló személyek, hanem az újságírók jellemeztek, kommentáltak negatívan. S mivel a lapban nem szerepelnek publicisztikák, ezekben – az egyébként ritkán előforduló – esetekben tulajdonképpen a tényeket

31. ábra Néhány politikai szereplő megjelenítésének terjedelme (karakterek számában) a Józsefváros című lap 2020-ban és a Józsefváros Újság 2022-ben elemzett számaiban

keverte a lap a véleményekkel.

32. ábra Néhány politikai szereplő megjelenítésének terjedelme (karakterzámban) és attitűdje a Józsefváros című lap 2020-ban és a Józsefváros Újság 2022-ben elemzett számaiban